

2. lpp. Vai mūzika spēj dziedināt?

3. lpp. Mazirbes speciālajā skolā.

4. lpp. Lībiešu svētki: vīgas un kangari.

5. lpp. Baibas Šuvcānes pārnākšana.

6. lpp. Oktobra svētki sunim.

7. lpp. *¡Viva la fiesta!*

7. lpp. Saldus saldumi un Daugavas loki.

Vienoti sirdspukstos

Atceroties 1989. gada Baltijas ceļu, 23. VIII notika skrējieni **Baltijas sirdspuksti**: no Lietuvas galvaspilsētas Viļņas un Igaunijas galvaspilsētas Tallinas baltieši uzsāka skrējieni, lai satiktos pie Brīvības pieminekļa Rīgā. Skrējieni bija kā stafete, kurā katrs tā dalībnieks izraudzījās vienu no 678 kilometriem. **Baltijas sirdspukstus** sajuta arī dundadziņnieks Ivars Šleiners ar jaunāko dēlu Juri.

Ivars Šleiners:
— Vienmēr esmu apbrīnojis cilvēkus, kas pirms gadiem divdesmit drosmīgi nostājās brīvības cīņās. Uzreiz par šo pasākumu, uzreiz nopriedu, ka cilvēku kopības brīdī vēlos atrasties notikuma

viducī, turklāt kopā ar ģimeni. Piedāvām man patīk skriet! Priecājos, ka dēls Juris uzreiz atsaucās. Dzīvesbiedre Māra arī bija līdzās un fotografēja norisi. Jāuzsver, ka dēlam lielu pārdzīvojumu bija sagādājusi dokumentālā filma *Padomju stāsts*, kas atklāja lielvaru šausmu darbus.

Viss maršruts bija sadalīts kilometros. Pasākuma mājas lapā atklāju, ka Codes pagastā, 232. kilometrā, ir viens no brīvākajiem posmiem, tādēļ devāmies turp. Sagaidījuši 231. kilometra skrējējus, startējām pulksten 15.00, un pēc piecām minūtēm, veikuši savu kilometru, nodevām stafeti nākamā posma dalībniekiem. Proti, rīkotāji bija tā izplānojuši, lai sportiskākie dalībnieki, dūšīgi skrienot, piecām minūtēs veiktu kilometru. Katrā posmā, arī mūsējā, piedalījās gan

gados veci cilvēki, gan vecāki ar bērniem ratiņos, un viņi veica posmu vēlāk, katrs pēc savām spējām.

Savus sirdspukstus sajutu pavisam nopietni gan tieši nozīmē, jo nekāda tipināšana tur nebija, un pārnēstā, apzinoties, kāpēc es skrienu, jūtoties kā lielas ģimenes piederīgais.

Mūsu posmā skrēja cilvēku divdesmit, pārsvarā vietējie iedzīvotāji un no Babītes. Pēc finiša pabraucu ar automašīnu uz priekšu līdz Iecavai. Tur pa pilsētas centrālo ielu skrēja kāds tūkstotis dalībnieku, daži pat tautas tērpos, ar kargiem rokās, daudzi ar savas pilsētas pazīšanās zīmēm, redzēju arī riteņbraucēju grupu no Lietuvas. Vakarā televīzijas ziņās uzzināju, ka piedalījušies

arī skrējēji no Gruzijas. Priecājos, ka piedzīvoju to kopību, ko vēlējos.

Latvija esam mēs visi ar savām domām un darbiem, ar ikdienā paveikto. Un mūsu zeme tomēr kļūst aizvien vairāk sakopta, pamazām, bet atkopjas lauki, un galu galā arvien vairāk sevi apliecinām. Arī ar vienotības skrējieni *Sirdspuksti Baltijai*.

Ivaru Šleineru
uzklausīja Alnis Auziņš
Māras Šleineres foto

Novada domes priekšsēdētājs Aldons Zumbergs (63237849; mob. t. 28693477) un izpilddirektors Elmārs Pēterhofs (29127455) pieņem apmeklētājus pirmdienās Dundagas novada domē no plkst. 9.00 līdz 12.00 un trešdienās Kolkas pārvaldes telpās no plkst. 14.00 līdz 17.00. Vēlams iepriekš piezvanīt. Vajadzības gadījumā Kolkā būs arī novada bāriņtiesas, dzimtsarakstu un sociālā dienesta darbinieki (lūdzam par šo vajadzību laikus ziņot pagasta pārvaldei). Piektdienās novada dome slēgta.

Kolkas pagasta pārvaldē var: iesniegt iesnie-

gumus, sūdzības, priekšlikumus un saņemt atbildes uz tiem; saņemt informāciju un konsultācijas par pašvaldības darbību; saņemt nepieciešamās izziņas; iepazīties ar novada domes lēmumiem, deklarēt dzīvesvietu.

Pārvaldes darba laiks: pirmdienās, otrdienās, trešdienās, ceturtdienās no plkst. 8 līdz 17, pusdienlaiks no plkst. 12 līdz 13. Adrese: Brigas, Kolkas, Kolkas pagasts, Dundagas novads, LV-3275, tālrunis un fakss: 63220548 (pārvaldes vadītājs).

Kolkas pagasta pārvaldes kasē var: norēķināties par cieta sadzīves atkritumu izvešanu, ūdens

piegādi un notekūdeņu novadīšanu; samaksāt noteiktos nodokļus un nodevas; saņemt sociālo pabalstu izmaksas. Darba laiks (no 1. septembra): pirmdienās, otrdienās no plkst. 8 līdz 12, ceturtdienās no plkst. 13 līdz 16. Tālrunis un fakss: 63220551 (grāmatvede, kase).

Kolkas pagasta bibliotēkas darba laiks: otrdienās, trešdienās, piektdienās no plkst. 11 līdz 19, sestdienās no plkst. 9 līdz 14.

Mazirbes bibliotēkas darba laiks: pirmdienās, trešdienās no plkst. 13 līdz 16, otrdienās, piektdienās no plkst. 15 līdz 18.

Redaktora zīņa

Kopā

Tā sagādāties, ka tieši pašlaik, kad pārdzīvojam ķibeli-ķezu-ķērstu, esam sākuši kopdzīvi vienā novadā. Manuprāt, tas ir labi, un priekšrocību ir vairāk nekā trūkumu un iemeslu bažām. Paskatoties pagātnē, redzam, ka zem viena karoga nokļuvusi Dundagas vēsturiskā zeme un ļaudis, izzudis padomju laiku ģeopolitisks sadalījums. Rainis savulaik rakstīja, ka Daugavas abas malas nesadalās. Cik gan daudz vairāk iemeslu mūsu vienotībai: tiešām viena mēle un dvēsele! Kāda Tēvzeme jādala, kādi mati jāskalda?

Un kas varētu būt dabiskāk — uzzināt vairāk citam par citu, iepazīt, pastutēt, savu reizi aizbraukt vienam pie otra ciemos ar savu pieredzi, pārdomām, ar dziesmu un teātri?! Ja spējam vienoties sirdspukstos plašākas kopības vārdā, vai nejaudāsim to tepat uz vietas un ikdienā?

Lai mums tas izdodas un lai arī avīze kalpo šim mērķim! Tas vairāk atkarīgs nevis no redaktora un pat ne no domes priekšsēdētāja, bet no ikviena novada iedzīvotāja.

Alnis Auziņš

Augustā un septembrī

29. VIII Kolkas stadionā *Vasaras pēdējais sporta spēles*: plkst. 10.00 pludmales volejbols (komandai dalībmaksa Ls 5), 11.00 kribulis (komandā 3 cilvēki), petanks, sviedlīne un riepas mešana. Plkst. 21.00 Kolkas Tautas namā grupas *Suņa stunda* gada pēdējais koncerts, pēc tam balle ar *Jūrkant*. Ieejas maksa Ls 2. Līdzī drīkst ņemt groziņus!

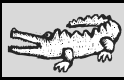
1. IX Zinību diena Dundagas vidusskolā. Plkst. 9.30 laba vēlējumi un jaunā mācību gada ieskandināšana. Par Dundagas vidusskolas direktori dome apstiprinājusi Aigu Štrausi.

1. IX plkst. 13.00 Dundagas Mākslas un mūzikas skola aicina audzēkņus un vecākus uz jaunā mācību gada atklāšanas pasākumu.

1. IX pirmsskolas izglītības iestāde *Kurzemīte* atsāk darbu. Būs 6 bērnu grupas, to komplektējums nedaudz mainīts. No septembra pēcpusdienās bez maksas sāks darboties ritmikas, teātra, rokdarbu u.c. interešu pulciņi.

7. IX plkst. 9.30 bērnu dārzā aicinām vecākus un viņu mazuljus jautrā pasākumā uzsākt jauno mācību gadu. Dzejas dienu pasākumi Dundagā (sekot arī šam).

25. IX Mīkeldiena Dundagā: skaņa dziedāšana, jautra spēlēšana, jestra dancošana un kārtīga andele.

Ko tie nospriež, tas paliek

Novada domē 22. jūlijā

► Projekts Mazirbes internātskolā

Nolēma piedalīties ERAF programmā *Speciālās izglītības iestāžu infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana* ar projektu *Mazirbes speciālās internātpamatskolas infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana*. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas ir Ls 98 392.

► Būvvalde

Nolēma dalīt būvniecības procesa uzraudzību pēc teritorijas (Dundagas pagasts un Kolka pagasts) un attiecīgi grozīja Dundagas novada būvvaldes nolikumu.

► Kolka pagasta pārvalde

Kolka pagasta pārvaldei izveidoja un apstiprināja divas amata vienības: pagasta pārvaldnieks un grāmatvedis.

► Kapitāla daļu īpašnieka maiņa

No 01.07.2009. novada pašvaldībai pieder visas kapitāla daļas bijušo vietējo pašvaldību izveidotajās kapitālsabiedrībās: SIA *Ziemeļkurzeme* (par pašvaldības pilnvaroto pārstāvis noteica Gunti Kārklvalku), SIA *Kolka ūdens* (pārstāvis — Aldis Pinkens). Novada pašvaldība ir kapitāla daļu turētāja SIA *Kolksrags*, kur kapitāldaļu turētāja pilnvarotais

pārstāvis būs Elmārs Pēterhofs.

Nolēma pārņemt no Talsu rajona padomes a/s *Talsu slimnīca* novada pašvaldībai piekritošās 10511 kapitāldaļas.

... un 29. jūlijā

► 2009. gada budžets

Kārtējo reizi krievu samazināja pašvaldības budžetu un apstiprināja saistošos noteikumus Nr. 3 *Par Dundagas novada pašvaldības budžeta grozījumiem 2009. gadam*.

► Ielu tirdzniecības nodevas

Atļāva visā novada teritorijā ielu tirdzniecību fiziskām un juridiskām personām, kas pārdod pašu izgatavotos daļamatniecības izstrādājumus, pašu audzētus ziedus, augļus, dārzeņus, ogas, kā arī savvaļas ogas un sēnes saskaņā ar *Meža likumu* vai pašu saimniecībā iegūtu medu. Tirdzniecībai ir pašvaldībā jāizņem tirdzniecības karte (maksa mēnesim ir Ls 3, trim mēnešiem — Ls 5) un jāsaskaņo tirdzniecības vieta.

► Bērnudārzu darbība

Nolēma, ka no 1. IX pirmsskolas izglītības iestāžu grupās no 1 gada līdz 3 gadu vecumam jābūt 12–16 bērniem, 3 līdz 5 gadu veco gru-

pā — 18–20 bērniem, 5 līdz 7 gadu grupā — 20–24 bērniem. Dundagas bērnudaržā būs 6 apvienotās grupas — pa divām grupām 1–3, 3–5 un 5–7 gadus veciem bērniem. Kolkā — 2 apvienotās grupas (1–4 un 4–7 gadīgiem). Noteica pedagoģisko un saimniecisko darbinieku slodžu un atalgojumu lielumu. Nolēma nepiešķirt finanses koriģējošās vingrošanas nodarbībām.

► Papildu uzdevumi Kolka mūzikas skolai

Nolēma, ka turpmāk Kolka mūzikas skolas pārziņā būs arī Kolka tautas nama vadība un kultūras pasākumu rīkošana, un piešķīra šim mērķim līdzekļus no Kolka pagasta pārvaldes budžeta (Ls 2219).

► Pakalpojumu cenrāži

Apstiprināja Sociālā dienesta maksas pakalpojumu cenrādi. Papildināja Tūrisma informācijas centra cenrādi — apdrukātas kartona pildspalvas-suvenīri maksās Ls 1,30.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem: *Nomnieki* (0,2982 ha) un *Krūmiņi 2* (0,51 ha) Kolka pagastā, kā arī *Gāršas* (25,9 ha) Dundagas pagastā.

► Aizņēmumu projektu līdzfinansējumam

Nolēma Valsts kasē uz 10 gadiem ņemt Ls 140 000 ilgtermiņa aizņēmumu Kohēzijas fonda projekta

Nobeigumam tuvojas remonts Veselības un sociālās palīdzības centrā, nosiltinātas sienas un nokrāsota fasāde. *Mazajā skolā* pilnībā izremontēta sporta zāle, arī *Lielajā skolā* remontē sporta zāli, uzlikts jauns jumts, ēka nosiltināta un nokrāsota. 1. oktobrī vajadzētu būt pabeigtiem iekšdarbiem. Vidusskolā remontē dabaszinātņu kabinetus. Termiņš — 1. septembris. Jādomā,

Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Dundagā līdzfinansējumam un Ls 56 000 aizņēmumu ELFLA projektam *Dundagas pagasta sporta būvju rekonstrukcija* līdzfinansējumam; uz 3 gadiem ņemt Ls 25 000 aizņēmumu ERAF projekta *Kvalitatīvai dabaszinātņu un matemātikas apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Dundagas vidusskolā* līdzfinansēšanai.

► Vienots saimnieciskais dienests

Nolēma no 1. VIII izveidot Dundagas novada pašvaldības Saimniecisko dienestu. Par tā vadītāju apstiprināja Andi Kojro.

► Ūdenssaimniecība Kolkā

Nolēma izsludināt cenu aptauju (konkursu) membrānu tehnoloģijas ūdens attīrīšanas iekārtu uzstādīšanai Kolkā.

► Adreses piešķiršana

Kolka evaņģēliski luteriskajai baznīcai piešķīra adresi *Kolka luteriskā baznīca*, Kolka, Kolka pagasts, Dundagas novads.

► Klašu komplektācija

Atļāva Kolka pamatskolā veidot apvienoto klasi.

► Dabas aizsardzības plāni

Nolēma sniegt pozitīvu atzinumu par SIA *Estonian, Latvian & Lithuanian Environment* sagatavoto Kaļķupes ielejas dabas lieguma aizsardzības plānu. Jaunveidojamās aizsargājamās jūras teritorijas *Rīgas līča rietu-*

kā šos kabinetus pienācīgi aprīkot, tāpat *Mazās skolas* sporta zāli.

Kolka pagastā kā nozīmīgākās nākotnē risināmās problēmas jāmin atkritumu apsaimniekošana un ceļu jautājums.

Ilmārs Glegļu, saimniecības pārziņis Kolka pagastā:

— Applaujam zāli, apgriežam košumkrūmus, greiderējam ceļus.

mu piekraste saskaņošanu atlika uz nākamo domes sēdi.

► Sociālais dienests

Apstiprināja Dundagas novada Sociālā dienesta nolikumu. Par Sociālā dienesta vadītāju no 1. VIII iecēla Inetu Mauriņu.

► VSPC

Apstiprināja *Veselības un sociālās palīdzības centra* nolikumu un maksas pakalpojumu cenrāžus.

► Sociālā palīdzība

Apstiprināja saistošos noteikumus *Par sociālo palīdzību Dundagas novada iedzīvotājiem, Par sociālo aprūpi mājās un Par pabalstiem Dundagas novada iedzīvotājiem, neizvērtējot ģimenes (personas) materiālo stāvokli*.

► Dalība nodibinājumos un biedrībās

Nolēma turpināt Dundagas pagasta padomes iesākto darbību Latvijas Pašvaldību savienībā, Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijā, Latvijas Piļu un muižu asociācijā, kā arī Ziemeļkurzemes biznesa asociācijā.

► Ciršana ārpus meža zemes

Atļāva cirst kokus ārpus meža zemes Mazirbes *Sudrablīčos*.

► Rajona padomes reorganizācija

Uzdeva Saimnieciskā dienesta vadītājam Andrim Kojro pārstāvēt novada domi Talsu rajona pašvaldības reorganizācijas uzraudzības komisijā.

Protokols pārlūkoja Aivars Miška

Darbi novadā

Andris Kojro, Saimnieciskā dienesta vadītājs:

— No 1.VIII izveidots novada Saimnieciskais dienests, par tā vadītāju iecelts Andris Kojro. Manā pārziņā ir vides aizsardzības pasākumi, zāles plaušana, dzīvzoģu apgriešana, tirgus, kapu uzraudzība,

ielu tīrīšana, transporta pakalpojumi, sabiedriski derīgais darbs, skolu darbs vasarā, visi pašvaldības ceļi un ielas, sagādes pakalpojumi, remontdarbi, pasākumu tehniskais nodrošinājums, tualešu un konteineru uzstādīšana. Aicinu pasākumu rīkotājus laikus pieteikt savas vajadzības. Līdztekus šiem darbiem uzraugu darbus, ko veic konkursos uzvarējušas firmas.

Par tūrisma attīstību Šlīterē

4. VIII Košragā *Pitaģos* Latvijas lauku tūrisma asociācija (LLTA) *Lauku ceļotājs* rīkoja vietējās iniciatīvas veicinošu semināru par *Šlīteres nacionālā parka* (SNP) dabas aizsardzības plāna (DAP) tūrisma sadaļu.

Tajā piedalījās 33 interesenti, ko viesmīlīgi ar gardu cienastu sagaidīja *Pitaģu* saimniece Signe Dišlere. Sākumā LLTA *Lauku ceļotājs* prezidente Asnāte Ziemeļe īsi ziņoja par projektu — *Vides politikas un pārvaldības priekšlikumu izstrāde, demonstrējot tūrisma attīstības ieguvumus vides, sociālajā un ekonomikas jomā Šlīteres nacionālajā parkā* (Nr. LIFE07ENV/LV/000981), ko ievieš LLTA *Lauku ceļotājs* sadarbībā ar *European Centre for Eco and Agro Tourism — Nederland* (Nīderlande) un *Šlīteres nacionālā parka* administrāciju.

Uzrunājot klātesošos, A. Ziemeļe pastāstīja, ka DAP tūrisma sadaļā LLTA *Lauku ceļotājs* iestrādājis tūrisma pasākumus, kas, pēc viņu domām, būtu jāveic SNP, bet būtiski ir arī dzirdēt tikšanās dalībnieku viedokli — ko vajadzētu šeit darīt un ko ne, ko paši vietējie vēlas veikt, lai piesaistītu tūristus.

Dalībnieki rosīgi iesaistījās apspriedē, vispirms norādot uz trūkumiem infrastruktūrā un meklējot risinājumus. Diskusijās noskaidrojās, ka visos ciemos kompleksi jāierīko publiska izeja uz jūru ar vienotām norādēm, tualetes, apsaimniekoti auto stāvlaukumi; kur mitruma dēļ nepieciešams, — laipas uz jūru. Jārisina arī atkritumu

apsaimniekošana.

Izskanēja doma aktualizēt lībiešu kultūrvidi: ieteikt mājvārdus latviešu un līvu valodā, izlikt uz stendiem ziņas par katru ciemu, norādot tā nosaukumu lībiešu valodā un tulkojumu latviski, izveidot nelielu iedzīvotājiem lietojamu latviešu-lībiešu vārdnīcu.

Dalībnieki izteica arī priekšlikumus, kā citādi piesaistīt tūristus. Būtiski ir pagarināt tūrisma sezonu, parādot ceļotājiem skaistu skatu vietas dažādos gada laikos, papildinot apskati ar interesantiem stāstiem. Īpaši saistoši daudziem būtu piedzīvot vētru. Par iespējamo kājnieku maršrutu varētu kļūt ecējamā joslā starp Sikragu un Sescu ciemu. Izstaigāt būtu iespējams arī Mazirbes Rekolēkciju centra apkārtni, kas ir klusuma oāze. LLTA *Lauku ceļotājs* vides speciālists Juris Smaļinskis iepazīstināja ar projektā paredzētajām 2 jaunajām velotakām. Sikragā aiz ciema robežas saglabājušies I pa-

saules kara bunkuri, kur nu vēl padomju laika pēdas piekrastē — tas viss kopā ar stāstiem izmantojams tūristu piesaistei. Bagātīgs ir arī jūras piedāvājums: zvejnieku vērošana agrā rītā, viņu sazvejotās zivis, izbraucieni ar laivu, maršruts pat uz Sāmsalu.

Kolka ragā varētu rīkot augstvērtīgus kultūras pasākumus, dabā — koncertus.

Lielākās vērtības SNP neapšaubāmi ir neskarta daba, miers, klu-

sums, tāpēc jābūt arī skaņas ierobežojumiem — atzina dalībnieki. Interesantu priekšlikumu izteica A. Ziemeļe — labai draudzīgiem uzņēmējiem SNP vajadzētu piešķirt parka logo, taču jāizstrādā kritēriji, pēc kuriem vērtēt.

Noslēgumā A. Ziemeļe pateicās visiem par līdzdalību un labvēlīgu, radošu gaisotni. Viņa solīja apkopot izteiktās idejas, aizsūtīt tās visiem dalībniekiem un aicināt uz nākamo tikšanos vēlā rudenī.

Dāna Siliņa

J. Smaļinska foto

Dundagā dziedinās ar mūziku

Stāsta mūzikas terapeite Antra Blāze.

— Liepājas augstskolā gadus 5 sagatavo mūzikas terapeitus. Šogad Liepājas Universitātē šajā nozarē ieguva maģistra grādu. Mācību laikā apguvu psihoterapiju, fizioterapiju un mūziku.

Mūzikas terapija iedalās aktīvajā un pasīvajā. Pasīvā terapija nozīmē klausīties mūziku un atpūsties. Aktīvā mūzikas terapija nozīmē ziņoša speciālista vadībā ārstēt dažādas slimības, uzlabot veselību. Jebkurš var spēlēt mūzikas instrumentu, ja viņu lietpratīgi vada. Cilvēks atbilstoši spējam, pēc savām izjūtām un sajūtām rada nosacītu mūziku. Viņš neklūst par Bēthovenu, bet veido ritmu, skaņu virknējumu, tā izsakot savas izjūtas, kā arī vingrina slimos locekļus. Tā, piemēram, bungu spēle ļoti labi vingrina rokas, pūšamie mūzikas instrumenti — plaušas. Nevienš medikaments tā neietekmē kā mūzika, skaņas. Ar mērījumiem ir pierādīts, ka ne parastās masāžas, ne vibromasāžas tik dziļi neietiecas ķermenī kā skaņas vibrācijas. Mūzikas terapija lieti noder darbā ar maziem bērniem runas un valodas attīstībā. Bērnus tas aizrauj, jo spēlēt mūzikas instrumentu ir kā rotaļāties.

Protams, ar mūzikas terapijas palīdzību plaušu karsoni neizārstēt, tā nav tablete, kas uzreiz atrisina problēmas, bet labs palīgīdzeklis gan. Piemēram, lauztai rokai ārstniecības gaitā ir jākustas, un te atkal noder mūzikas instrumenti.

Nopietnāk esam paremontējuši ceļus Košragā un Mazirbē, esam noņēmuši veco siltumtrasi uz *Līci-93*. Pilnā sparā noris darbi bērnudarža 2. stāvā (20. VIII. — Red.), iekārtojot bērnu rehabilitācijas centru. Uz 1. IX jābūt gatavām 3 telpām, ap septembra vidu — pārējām četrām.

Alnis Auziņš

Man darbā ir vienkārši mūzikas instrumenti: trijdekssnis, sietiņš jeb tamburīns, dažādi zvaniņi, gluži nosacītas bungas.

— **Vai, apguvis metodes pamatus, cilvēks pats mājās nevar trenēties?**

— Terapeits lietpratīgi vada nodarbību 40 minūtes vai stundu, neļauj nedz to pārtraukt, nedz arī pārpūlēties.

— **Kādos gadījumos vēl var izmantot mūzikas terapiju?**

— Mūzikas terapeiti strādā ar bērniem, kam ir redzes un dzirdes traucējumi, ar cilvēkiem, kas cieš no paralīzes, Parkinsona slimības. Pasniedzēja stāstīja, ka tā esot ārstētas pat zobu sāpes. Arī sirds slimības. Protams, jāņem vērā, vai pacientam ir sirds darbības veicinātājs — *motoriņš*. Diplomdarbu rakstīju par darbu ar bērniem, kam ir autisms — kas ir pārāk noslēgušies sevī, kam grūti sazināties ar pasauli.

— **Kādi ir jūsu pieņemšanas laiki un ko tas maksā?**

— Uz mūzikas terapijas nodarbībām var nākt trešdienās, kad Veselības centrā esmu no pulksten desmitiem. Pašlaik, sākumā, Veselības centra pacientiem un darbiniekiem tas nemaksā neko, bet pārējiem — vienu latu. Turpmāk cena var mainīties. Pieteikties var pa tālruni: 28632507.

Alnis Auziņš

Par zaļu pat vēl zaļāks

Mazirbes internātpamatskolā

Tā kā zem viena karoga apvienojies ir viss Mazirbes ciems, tad novada pārziņā nonākusi vēl viena mācību iestāde — speciālā internātpamatskola. Par skolu augusta pirmajā nedēļā lūdzu pastāstīt tās direktori Lienī Ūdriņi.

Uzziņai

1940. gadā celtajā septiņgadīgās skolas ēkā no 1970. gada darbojas speciālā skola. Pagājušajā mācību gadā tajā mācījās 74 audzēkņi, skolas darbu nodrošina 20 skolotāji un tikpat tehniskie darbinieki. No 2004. gada skolas direktore ir Liene Ūdriņa, kas mācību iestādē strādā kopš 1977. gada. Līdztekus pamatskolas vispārējās izglītības — speciālās izglītības — programmai no 2006. gada skolā var apgūt arodapmācības programmu *Lauku saimniecības strādnieks*. Pērn skola akreditēta uz 6 gadiem.

— **Iepazīstiniet, lūdzu, ar jūsu mācību iestādi, ar audzēkņiem, kas tajā mācās!**

— Sabiedrība nav viendabīga, un tās dažādību nosaka ļoti daudz apstākļu, par kuriem ikdienā pat neiedomājamies. Taču tie noteikti ir jāņem vērā. Speciālā izglītība ir viens no sabiedrības attīstības apliecinājumiem. Mūsu skola izveidota bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām. Tām ir dažādi un sarežģīti cēloņi. Tos pazīst un šo bērnu īpašās vajadzības nosaka profesionāļi, dodot atzinumu, ka vispārējā pamatizglītība apgūstama speciālās pamatizglītības programmā. Bērni ar šādu atzinumu arī mācās mūsu skolā. Pēc Latvijas valstiskuma atjaunošanas sākās humānismā sakņoti meklējumi, proti, bērnus ar speciālām vajadzībām lūkoja iekļaut vispārējās izglītības skolās, lai viņi būtu līdzās vienaudžiem, kam nav speciālo vajadzību. Skolēnu ar speciālām vajadzībām mācību metodika atšķiras no sabiedrībā ierastās izglītības metodikas, kas prasa arī atšķirīgi organizēt mācības. Šo bērnu attīstībai nepieciešams noteikts psihoemocionālais fons. Skolotājiem vajag ne tikai īpašas pedagoģiskās zināšanas, bet arī profesionālo pieredzi. Turklāt būtisks ir sociālais statuss. To visu neievērojot, var rasties dramatiskas sekas. Varētu minēt vēl daudzus faktorus. To visu ietekmi, uzsākot integrēšanu, manuprāt, pilnībā neapzināja, tāpēc arī bērnu ar speciālām vajadzībām iekļaušana vispārējās izglītības skolās noris smagnēji.

Mūsu skolā mācās audzēkņi no 5. līdz 9. klasei. Līdz 4. klasei viņi mācās speciālajā skolā Upesgrīvā. Protams, ir skolēni, kas iepriekš gājuši arī citās skolās.

Skolēnus mūsu skolā māca, pamatojoties uz individualizāciju un diferenciaciju, ievērojot katra bērna spējas, veselības stāvokli, izaugsmes iespējas, vienlaikus balstoties uz valsts pamatizglītības standartu. Mācības procesā būtiski ir veidot praktiskās iemaņas, lai cilvēkbērns sagatavotos reālajai dzīvei. Tādēļ samērā liels ir mājturības stundu skaits. Beidzot 9. klasi, skolēni iegūst apliecību par vispārējās pamatizglītības iegūšanu. Mūsu skolēni ir atbrīvoti no valsts pārbaudījumiem. Kā internātskolai mums ir valsts garantēts daļējs nodrošinājums — skolēnus nodrošina ar mācību līdzekļiem, ēdināšanu, arī apģērbu.

— **Vai nebūtu mērķtiecīgi, ja jūsu skolā mācītos bērni jau no pirmās klases?**

— Savā ziņā būtu labāk. Speciālās skolas pirmsākumos bija pilns pamatskolas cikls. Arī bērniem pāreja no vienas skolas uz otru vienmēr sagādā noteiktas grūtības. Pašlaik tradicionāli pirmās klases ir Upesgrīvā. Tam ir arī savi apsvērumi.

— **Vai jūs saskaraties ar parasto skolu bēdu: stundu kavējumi, otrgadnieki?**

— Šī bēda norāda uz dažādu sabiedrisko procesu nelabvēlīgu ietekmi. Mācību kavējumiem teorē-

pieņemt attiecīgu lēmumu. Tad skolēns, loģiski, izglītību turpina iegūt vispārīgā izglītības programmas ietvaros.

— **Kā izpaužas arodapmācības programma?**

— Vajadzība pēc arodapmācības programmas radās pēc tam, kad mūsu absolventi iestājās arodskolās, taču dažreiz arī pameta šīs skolas. Būtiskākais iemesls bija mūsu jauniešu nepietiekamais psiholoģiskais briedums. Bez tā patstāvība un sadarbības prasmes, orientēšanās sarežģītās situācijās ir ierobežota. Tādēļ, novērtējot mūsu resursus, secinājām, ka vajadzīgs laiks, lai mūsu jaunieši nostiprinātu psiholoģisko briedumu un līdztekus apgūtu pamatiemaņas noteiktos arodos.

Audzēkņiem pēc pamatskolas beigšanas piedāvājam mācīties vēl trīs gadus, apgūstot dažādas dzīvē noderīgas prasmes, kas ļauj droši turpināt mācības arodskolā. Apmēram puse absolventu to arī izvēlas. Mums ir 2 galdniecības darbnīcas, celtniecības darbnīca, elektromācī-

lauku bērniem ir krietni mazāk praktisko iemaņu nekā agrāk. Daudzi skolā pirmo reizi paņem rokās kalnu un ēveli.

Visvairāk audzēkņus saista kulinārijas pamati, pati norise, piedāvām tas ir visgaršīgākais mācību priekšmets. Beidzot 9. un 12. klasi, visa klase uzklāj galdus, un tas ir notikums. Pie skolas mums ir neliels dārziņš, tur skolēni audzē dārzeņus, kurus izmanto kopgaldam.

— **Un kā ar pašdarbību?**

— Mūsu skolā vispirms lūkojam attīstīt un nostiprināt skolēnu spējas un prasmes. Tādēļ tas, ko vispārīgākā saprotam ar pašdarbību, mūsu skolā ir ilgstoša darba sasniegums. Skolēni pēc stundām nodarbināti 13 pulciņos un fakultatīvajās nodarbībās, kas ietver dažādu fizisko un mentālo spēju attīstīšanu. Tas viss pa istam atklājas skolas lielajos pasākumos — Latvijas dzimšanas dienā, Ziemas svētkos, Teātra dienā, Vecāku dienās, mācību priekšmetu nedēļās, gadskārtu svētkos, tematiskajās izstādēs, kā

attiecīgais finansējums būtiski ietekmēs visu darbinieku atalgojumu. Diemžēl būs jāpārskata likmju apjoms. Šeit ļoti ceru uz visu cilvēku spēju būt saprotošiem. Skolu direktori šajā laikā nav apskaujami, jo jāpieņem ļoti nepatīkami lēmumi.

Arī skolēniem radīsies noteiktas neērtības. Piemēram, ja skolēni izmantos sabiedriskā transporta pakalpojumus, braucienus apmaksās tikai pirmdienās un piektdienās.

— **Parasti augustā, ieejot kādas skolas pagalmā, mana gatavošanās jaunam mācību cēlienam: smaržo krāsas, gaitenī salikti soli... Jūs esat pieteikuši projektu Eiropas Reģionālās attīstības fondam (ERAF)?**

— Diemžēl visus skolas pastāvēšanas gadus skola ne reizi nebija pamatīgi izremontēta. Kad 2004. gadā sāku strādāt par direktori, pieteicu skolu valsts investīciju projektam, un tā tikām pie jauniem loģiem. Pirms katra mācību gada sākuma visi darbinieki piedalās telpu kosmētiskajā remontā. Tādēļ skolēni vienmēr varējuši uzsākt mācības atsvaidzinātā vidē. Pārbūvējot telpas, esam varējuši iekārtot mācību darbnīcas.

Esam sagatavojuši projektu ERAF līdzekļu apguvei, lai uzlabotu skolas infrastruktūru un aprikojumu. To izstrādāja novada Attīstības nodaļas vadītāja Gunta Abaja. Šāda iespēja pavērsies visām valsts speciālajām skolām. Esam iecerējuši iekšējo, klašu remontu un izbūvēt uzbrauktuvi cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Pašlaik mums tādu audzēkņu nav, bet nākotnē var rasties. Turklāt katru vasaru izīrējam telpas nometnēm, un to dalībnieku vidū arī mēdz būt bērni ar kustību traucējumiem. Vēl nezinām, kad piešķirs finansējumu.

— **Visbeidzot, pastāstiet mazliet tuvāk par skolas darbiniekiem!**

— Mums ir labi darbinieki! Šo kvalitāti veido profesionalitāte, pieredze un cilvēciskums. Skan varbūt banāli, bet tā tas ir. Reizē saprotu, kas maniem darbiniekiem ir īpaša slodze, jo līdztekus stundu darbam gandrīz visi tieši iesaistīti arī pēcstundu darbā kā audzinātāji. Tā ir ļoti smaga psiholoģiska slodze, jo maniem pedagogiem jāņem vērā kompensēt bērnu mājas. Mums beidzot ir skolas psiholoģe un sociālā pedagoge, kurām ir ļoti atbildīgs darbs. Zinu, ka psiholoģi vairāki bērni ļoti gaida. Un tā jau ir laba zieme.

Tehniskie darbinieki uztur skolas saimniecību, un tie lielākoties ir vietējie. Esam gandrīz vai vienīgā darbavieta ciema iedzīvotājiem.

Alnis Auziņš

Foto no skolas albuma

tiski nevajadzētu būt, jo, bērnam esot internātā, kavējumi ir neloģiski. Protams, arī mums ir kavētāji. Pārsvarā ir divi iemesli: bērni un jaunieši reizēm iesaistīti darbos, lai palielinātu ģimenes ienākumus. Beidzamajos gados šo stāvokli ietekmēja arī savdabīgā atalgojuma politika, kad arī par palīgdarbiem jaunieši saņēma, viņuprāt, pietiekamu atalgojumu. Un otrais iemesls — diemžēl vecāki reizēm samazina savu atbildību, arī uz bērnu izglītības rēķina. Savukārt speciālās izglītības sistēmā atstāt uz otro gadu skolēnu ierobežo likumā noteiktais, ka mācību saturu apgūst spēju robežās. Te var sākties diskusija par spējām...

— **Vai ir iespējams, ka bērns no jūsu skolas nonāk atpakaļ vispārīgā izglītībā skolā?**

— Te ir jārunā par pedagogu un citu speciālistu veikto diagnostiku, par skolas un vecāku saskaņotu smagu, varbūt pat neauglīgu darbu bērna audzināšanā, par medicīnas spēju. Jārespektē fakts, ka lielāki daļai skolēnu speciālās vajadzības nosaka bērna augļa attīstības periodā radušies traucējumi, tāpat iedzimtība. Un tad cilvēciskie spēki ir pārāk vāji. Latvijā diagnostika ir spēcīga un diemžēl speciālistu reiz sniegto atzinumu parasti nemaina. Kaut gan — iespējas ir, jo valsts pedagoģiski medicīniskā komisija var

bas kabinets, metālapstrādes darbnīca, šūšanas klase, mācību virtuve. Zēni apgūst lauksaimniecības, galdniecības, metālapstrādes, celtniecības, elektromācības pamatus, meitenes — šūšanas, kulinārijas, lauksaimniecības pamatus, mācās uzskatīt telpas. Šīs programmas audzēkņi mācās no 10. līdz 12. klasei, taču tā nav vidusskola, — vispārīgā izglītība priekšmetos viņi atkārtoti. Būtiskais ir 20 arodapmācības stundas nedēļā. Tas nav nekas pilnīgi jauns, jo amatu mācība ir jau no 5. klases. Taisnība, mūsdienās

arī ārpuskolas pasākumos — speciālo skolu pasākumos — izteiksmīgās runas konkursā, deju festivālā, dziesmu festivālā, sporta sacensībās, tēlotājas mākslas konkursos.

— **Vai finansējums skolai būtiski samazināts?**

— Jebkāds finanšu samazinājums ierobežo darbību. Protams, līdzšinējā finansējuma vairs nebūs. Jūtīsim to ikdienā, arī pedagoģiskajā darbībā, jo speciālā pedagoģija ir resursietilpīga. Nāksies pedagogiem būt vēl radošākiem, lai varētu veikt ikdienas darbu. Un protams,

Mammadaba vēstniecība vidusskolā

1. IX Dundagas vidusskolā atklās Mammadaba vēstniecību, kas visu mācību gadu darbosies kā reģionāls meža vides izglītības centrs.

Pirmo reizi, sadarbojoties a/s *Latvijas valsts meži* (LVM) un Izglītības un zinātnes ministrijai, 9 Latvijas skolas akreditēs par *Mammadaba* vēstniecībām. Dundagas vidusskola šo godu ir nopelnījusi, aizvadītajā mācību gadā piedaloties meža sakopšanas talkā Raķupes meža iecirknī un savācot 33 atkritumu maisus, tīrot un izliekot jaunus putnu būrīšus, atjaunojot 0,8 ha meža, Dundagas parkā izveidojot Koku dārzu, dodoties izglītojošās ekskursijās uz Tērvetes dabas parku un

Jaunmoku pili, kā arī iepazīstot meža apsaimniekošanas ciklu Talsu rajona Dundagas pagasta saimniecībā *Grāveri*. Rosīgākie pērn bijuši 5. b un 8. d klases audzēkņi, kā arī skolotājas Inese Namsone un Lienīte Iesalniece.

Mammadaba vēstniecībās saņems *Mammadaba* karogu un akreditācijas rakstu, kā arī unikālu *Mammadaba* vēstniecības stendu bibliotēkai ar grāmatām par mežu, tā vērtībām un vides jautājumiem. Katras mežsaimniecības teritorijā esošā *Mammadaba* vēstniecība iegūto ti-

tulu nesīs vienu mācību gadu, kura laikā tā darbosies un to daudzinās kā reģionālu meža vides izglītības centru.

LVM valdes priekšsēdētājs Roberts Strīpnieks uzsver, ka *Mammadaba* ir tapusi, lai iepazīstinātu Latvijas un citu zemju iedzīvotājus ar mūsu dabas bagātībām, savukārt vēstniecību izveide skolās rosina no mazotnes izzināt dabu, mežu un visu dzīvo sev apkārt.

Inga Miķēna, a/s LVM

Līvōvītli kilgsō

Lībiešu svētki: vigas un kangari

1. VIII Mazirbē notika gadskārtējie Lībiešu svētki, turklāt apritēja 70 gadu, kopš atklāts Lībiešu tautas nams, un 20, kopš atjaunoti paši svētki. Pirmo reizi svinējām nupat nodibinātajā novadā, proti, pēc ļoti ilga laika Mazirbes ciems atkal ir viens veselums, gandrīz vai kā pirms gadiem 20 apvienotā Berlīne.

Jā, kā tad vērtējami svētki? Skaidrs, ka svētku goda svārkjiem katrs piemēro savas pieredzes un izpratnes olekti. Manuprāt, bija dažādi — gan jēgpilni, saistoši, patīkami, gan arī patukši, pagarlaicīgi, savtīgi.

Diena sākās ar dievkalpojumu Mazirbes baznīcā. Mācītāja Armanda Klāva sprediķa sāls: mēs diemžēl nemācāmies no savas pagātnes, ko apliecina nemitīga kāpšana uz vieniem un tiem pašiem grābekļiem. Bijušais gan ir skola, kurā varētu un kurā vajadzētu iet katram neatkarīgi no oficiāli baudītās izglītības.

Patīkami dievnāmā bija redzēt

Kolkas pūtēji Viestura Rēriha vadībā, tālāk itin kupls rikotāju, viesu un līdzjutēju pulks. Jūra visai nemiērīga, un vīriem krietni jānopūlas, lai motorlaivu ievadītu pietiekami dziļi un piedarbinātu motoru. Tas izdodas, un zaļais vainags kā katru gadu tiek līgani iesviests jūrā.

Dienas gaitā piedzīvojam vairākas norises tautas namā, kā tas arī pienākas.

A. Ermanbriks pamīšus ar pašreizējo lībiešu vadītāju Brigitu Zakari iepazīstina ar Baibas Šuvcānes apkopotajiem materiāliem par tautas nama celtniecību un tā priekšvēsturi. Viegli nav gājis arī toreiz.

neatceros redzējis. To atminos, ka pazīstamais korespondents Osvalds Uršteins, apsēdies uz smagās mašīnas kāpšļa, pārvilka zamša kurpes. No svētku runām visvairāk atmiņā palicis, ka īpašu pateicību par palīdzību izteica ungāriem. Valsts Prezidents nebija ieradies. (Lai nu kā ar pārējo, šajā ziņā jubilejā viss kā pirms 70 gadiem. —A.A.)

Arī visa apkārtnē smilšaina. Pats nams jauns un smuks. Iekšā starp logiem lielas gleznas. Atereros vienu: jūras briesmonis, kaut kāds pūķis ar spārniem, uz kuriem uzkāpuši vīri ar šķēpiem. Tas man mūžīgi stāv prātā. Vakarā notika balle — nevis ārpusē, bet iekšā jaunajā namā.

No rīta gribējām braukt mājās. Bet kur pēc negulētas nakts un pret tādu smilšainu kalnu pabrauks! Labi, ka gāja bānītis. Divriteņus nodevām bagāžas vagonā. Kur naudu dabūjām, nezinu, vismaz man nebija.»

Nama pirmajā stāvā aplūkojamas izstādes: dažas bildes mazbānīša atcerei un īss stāstījums par to, kā arī Baltijas Starptautiskās akadēmijas studentu un Rīgas Amatniecības vidusskolas audzēkņu darbi — viņu redzējums par lībiešu bērnu

asprātīgi teica kāds svētku viesis: laivu kapsēta atrodas jūrā!)

No apkārt esošās tautas dzirdamas dažādas runas. Kāds svētkos saredzējis tikai ārišķību, pirkšanu — pārdošanu un cenšanos piesaistīt finansējumu nevis idejas, bet pašlabuma dēļ. Kāds vecs zvejnieks, salīdzinot bijušos un pašreizējos laikus, panīgri stāsta, ka krievu gadot esot bijis labāk: dabūjis no robežsargiem *propusku* un tepat vien gājis jūrā. Tagad, lai zvejotu, daudz

rokās, taču jautājumu jautājums ir, kā tajā iedvest dzīvību visu gadu.

Šodien jau rosības netrūkst. Pa vidu runām muzicē ansamblis *Kāndla* un lībiešu tautas dziesmas lasa nometņu *Mierlinkizt (Jūras putniņi) 2009* un *Rāndadīlba (Tilbīte) 2009* jaunie dalībnieki. Pēc tam pie nama uzstājas lībiešu ansamblis *Līvlist*, *Rāndalist*, *Kāndla* un *Laula*, tā ka lībiešu valoda tomēr skan.

Vakara pusē namā trīs priekšstādes. Uzzinām, ka drīzumā DVD formā varēsim iepazīties ar mūsu burinieku vēsturi un izdzīvot līdz kādas lībiešu ģimenes vairāku gadu gaitām. Darbi paveikti ar biedrības Latvijas nacionālais parks atbalstu, īstenojot projektu *Līvu krasta kultūrvēstures, seno arodu un dzīvesstāstu izpēti Ziemeļkurzemes nākotnes attīstībai* ar norvēģu līdzfinansējumu. Savukārt radošā apvienība *Jūras vēstis* iepazīstina ar 52 minūšu dokumentālo filmu par kapteini Visvaldi Feldmani (scenārija autors Gints Šīmanis, režisors un producents Haralds Sulainis).

Vēl turpinājumā *Jūrkant* koncerts, ugunskurs jūrmalā un zaļumballe.

Domāju, ka svētki pagāja ar pašumu un bēgumu.

Manīju gan apgurumu, gan degsmi, un pēdējo varbūt vairāk jaunajā paudzē. Protams, lai isti visu novērtētu, jābūt iekšā lībiskajās norisēs ikdienā. Svētki ir kā leduskalna redzamā daļa, kas dod tikai nojausmu. Vienmēr ir jautājums sev pašam un bargākiem soģiem nekā es: ko mēs, ikviens, esam paveikuši lībiešu lietas labad? Mūsos ir daudz lībiskā — saprotams, ne vairs *šķībajās acīs*, bet likteņgaitās. Arī lībiešu pagātne noder kā atgādinājums par pašu iespējamo nākotni.

Tas vien mudina darboties. Spēka pielikšanas punktu ir daudz, un katrs var atrast savu. Svētki ir mirklis. Tos krāšņus spēj darīt piepildīta ikdiena.

Aļņa Auziņa teksts un foto

sievietes lībiskajos tautas tērpos, droši vien, vienīgo reizi gadā. Dievkalpojuma noslēgumā lībiskās saknes piederīgie lūkoja noskaidrot Tēvreizī lībiešu valodā. Protams, valoda skan tik raiti, cik bieži to lieto.

Svētku atklāšana pie Lībiešu tautas nama, kura jumts rotāts ar goda vītņi, dziedot valsts un lībiešu himnu, ir saviļņojoša. Diemžēl tālāk daudzas pagaras runas ieaiji vienmuļībā. Ar laiku gan izskan visgarākās, bet galvenais runas vīrs Aldis Ermanbriks paziņo, ka jūra vēl nav pietiekami iesilusi, lai uz to dotos ierastajā gājienā ar karogu un vainagu... Proti, vēl nav pienācis scenārijā noliktais pulkstenlaiks. Nīkšana nevienos gados nav labākā laika pavadīšana.

Un tepat gribas sev pretī runāt. No otras puses, apaļā jubilejā pietrūka augstāka valdīšanas vīra, kas tieši šajā reizē būtu varējis atkal kādu *naglu iedzīt*, — Ģirta Burvja stabs jau braši stāv. Nav tomēr gluži nenozīmīgi, kam izrāda politiska pleca atbalstu. Dienas desmit agrāk kādā ne pārāk latviskā pasākumā kaut kur pie Baltijas jūras tāds tika sniegts.

Beidzot visi soļo uz jūras pusi. Priekšgalā kapteinis Visvaldis Feldmanis ar lībiešu karogu un brašie

Vērtība par sevi ir ungāru valodnieka Januša Pustai uzstāšanās. Aicināts izteikties par ungāru palīdzību nama tapšanā, ciemiņš pastāsta nedaudz, bet min interesantu faktus: kāds ungāru sabiedrīks darbinieks, apceļojis mūsu zemi, uzrakstījis par lībiešiem ļoti labu grāmatu ungāru valodā un honorāru novēlējis tautas nama celtniecībai. Tas itin kā pamudinājis savu artavu ziedot arī ungāru valdībai.

Tad pienāk varbūt pats saviļņojošākais svētku brīdis — ungāru viesis klātesošos uzaicina nodziedāt *Pūt, vējiņi!* lībiski un latviski. Dziesma mazliet pabikli iesākas, toties izskan ļoti pārliecinoši, ar to gaisā virmojošo kopības izjūtu kā Dziesmu svētkos. Atkal pierādās, ka scenārijs ir scenārijs, bet labākais bieži vien ir pēkšņi uzzibsnījumi ārpus visām iecerēm.

Gluži kā aculiecinieka vēstījums, ko uzzinu no godājamā dundadznieka Kārļa Ludeviga. Toreiz, tālajā 1939. gadā, Kārlis, 17 gadus vecs jauneklis, kopā ar 4 — 5 Dundagas jauniešiem ar velosipēdiem atmiņus līdž Mazirbei. «Tos ceļus tagad nevar iedomāties, mūžīgā smiltī. Kalns — stāvs un līkumains, viens puika krita un nobrāza vaigu. Cilvēku bija daudz. Viegļās mašīnas

un jauniešu vasaras nometnēm, bet otrajā stāvā — pašu nometnes dalībnieku darbi par vienotu tematiku: laivu kapsēta. (Jāpiebilst gan, ka ceļu uz šo vietu dabā derētu norādīt nepārprotamāk. Pašlaik ir tā, kā

vairāk papīru vajagot! Bet citi vienkārši nožēlo, ka Mazirbe ir trīsreiz par tālu no Rīgas...

Jā, bijuši dzīvība jūrmalas ciemā vairs nekūsa. Labi ir, ka pats gaviļnieks, tautas nams, atrodas lībiešu

Lai kopības izjūta nepazustu!

Līdztekus citām lībiešu jubilejām šogad svinama arī šī — Kolkas lībiešu grupai 18. jūlijā apritēja 20 gadu.

Kā pastāstīja grupas vadītājs Gundars Bertholds, atmodas noskaņās atjaunojās bijušās biedrības, organizācijas, un arī Kolkā pie ziņojumu dēļa mazs papīrtis aicinājis pulcēties lībiešus un viņu atbalstītājus. Pirmajā tikšanās reizē piedalījušies jau atjaunotās Līvu kultūras savienības pārstāvji, un apmēram 17 cilvēki iestājušies Kolkas lībiešu grupā, par vadītāju izvēlot Dinu Freimani. Taču jau rudenī jaunā vadītāja atteikusies, un ievēlēts G. Bertholds.

Kolkas pašvaldība atbalstījusi lībiešu lūgumu piešķirt telpu *Zītaros*. Viens no pirmajiem darbiem — staigājuši pa mājām un vākuši izstādei vecus sadzīves priekšmetus, arī fotogrāfijas un literatūru. Izstāde izraisījusi interesi. Daļa cilvēku

atstājusi priekšmetus pastāvīgai ekspozīcijai. Tālāk papildināts vākums, rīkotas fotoizstādes, grupas biedri raudzījusi atjaunot tradīcijas un kā senāk lībieši svinēt gadskārtu ieražas.

Darbībai attīstoties un biedru pulkam augot, ar vienu istabu kļuvis par šauru. Pašvaldība atbalstījusi atkal, piešķirot divas neizmantotas telpas. Tagad to sauc par Līvu centru *Kuolka*. Pirmsākumos lībiešiem nebija pat krēslu un galdu, tos dabūja, likvidējoties kolhozam *Banga*, tāpat seifu dokumentiem. Ieva Ernštreite ar Karalienes Julianas fonda (Nīderlande) atbalstu projektos ieguva līdzekļus, lai sagādātu datorus, kopējamo, televizoru, videoiekārtu. G. Bertholds: «Tagad mums ir centrs, kur no-

pietni atgādināt, ka Kolka ir sena lībiešu apdzīvota vieta un joprojām ir lībieši. Sadalīti pienākumi, ko kurš dara. Tā, piemēram, skolotāja Māriete Zandberga atbild par darbu ar bērniem un jauniešiem. Kolkas pamatskolā darbojas Lībiešu interešu pulciņš, un viņi ir jāieinteresē. Zoja Sīle no Rīgas pulciņa dalībniekiem māca valodu. Arī mēs, pieaugušie, lūkojam, lai gan viegli neiet. Ja no kādiem 12 viens vai divi iemācās, tad ir labi.»

No apmēram 17 sācējiem Kolkas grupa izaugusi līdz cilvēkiem 70, pašlaik skaits ir 64. Tas ir stingri vairāk nekā sākumā, taču jāiesaista jaunie. Lībieši joprojām vāc materiālus par kultūrvēsturi, vietējiem zvejniekiem, rīko tematiskus vakarus, sveic jubilejās, dodas ekskursijās. «Svarīgi, lai nepazustu kopības izjūta!» saka Kolkas lībiešu vadītājs un piebilst: «Kolkas pašvaldība mūs atbalstīja. Ceram, ka novada vadība arī atbalstīs».

Alnis Auziņš

Lībiskais līdzās

«Esmu atgriezies mājās»

Lībiete Baiba Šūvcāne kopš 2006. gada pastāvīgi dzīvo Kolkā un saka: «Beidzot esmu mājās». Šogad Lībiešu svētkos Mazirbē aicināju B. Šūvcāni uz sarunu par lībiskā izpratni un klātesamību — ikdienā un svētkos, sabiedrības attieksmē, lībiešu pašvērtējumā, pirmām kārtām tomēr — pašas Baibas Šūvcānes dzīvē.

— Lībisko izcelsmi tā īsti apzinājos, tikai Latvijai atgūstot neatkarību. Piedzimu, uzaugu un gāju skolā Rīgā, kur mana mamma — lībiešu kultūrvēsturniece Valda Marija Šūvcāne — dzīvoja jau no 1940. gada.

Padomju laikos par lībiešiem nerunāja. Tomēr visas vasaras pavadīju šajā pusē. Divu gadu vecumā mani pirmo reizi aizveda pie vecvecākiem Lielirbē. 1952. gadā šīs puses zvejniekus militāristi piespieda izvākties. Varēja jau palikt, tikai bez iespējām zvejot. Vecaistēvs, kaut gan krietni gados, tomēr vēl zvejoja, un viņam nekas cits neatlika kā ar visu iedzīvi pārcelties uz Kolkū.

Vasarās ar darbiem īpaši noslogota nebiju, ar kaimiņu bērniem dzīvoju par jūrmaļu no rīta līdz vakaram, iemācījies peldēt, iemīlēju jūru un visu apkārtni dabu. Arī zvejnieku vidi. Katru dienu pie klēts stūra gaidīju, kā vectēvs nāks no jūras, tīkliņā nesdams zivis. Vēlāk esmu arī ar prātu sapratusi, ka tā ir skaistākā vieta pasaulē, par to nekā labāka nav.

Lībiskā pieskārienus jutu, pat īsti līdz galam to visu neapzinoties. Kaut arī nesaprazdama, klausījies lībiešu valodā, un lībiešu valodas melodija manī skan joprojām. Kolkā, tā saucamajā Kristu galā, dzīvoja ne viens vien lībietis, viņi bieži nāca ciemos un runāja man svešā valodā. Savā starpā vecaistēvs ar vecmāti runāja gandrīz tikai latviski, ja nu kādreiz pateica kādu vārdu lībiski, lai es nesaprastu.

— Vai kaimiņi vairāk domāja lībiski?

— To grūti pateikt. Varbūt vecāteva ģimenē latviešu valoda tāpēc guva pārsvaru, ka viņa māsas ģimenē ieprecējās latvietis. Vecotēvu sauca Didriķis Blūms.

— Vecamtēvam īsts lībiešu vārds. Vai ir arī lībiešu uzvārdi?

— Kad deva uzvārdus, tad pa lielai daļai tie bija vāciski kā daudzviet Latvijā. Ir lībiešu dzimtas, kā Prinči, bet pats vārds nav lībiskas cilmes. Ir atsevišķi lībiski uzvārdi, piemēram, Kandiss — celms.

Jā, es mitu Kolkas lībiskajā vidē, to īsti neapzinoties. Protams, beidzu skolu, augstskolu, tad ilgus gadus nostrādāju Drāmas, vēlāk Nacionālajā teātrī. Šis darbs paņēma gandrīz visu laiku. Tomēr no 70. gadu sākuma, kad nodibinājās Rīgas lībiešu dziesmu ansamblis *Līvlist* un mamma tur iesaistījās, arī es apmeklēju koncertus, pasākumus un aizvien vairāk sāku apzināties savu piederību lībiešiem.

Jaunie laiki nesa atmodu arī lībiešiem. Liels notikums bija pirms 20 gadiem, kad, izmantojot Lībiešu tautas nama 50 gadu jubileju, Mazirbē notika nepieredzēti plaši lībiešu svētki. To rīkošanā daudz palīdzēja toreizējā Slīteres valsts rezervāta direktore Anna Seile, pirmo reizi pēc pus gadsimta dzimto vietu apmeklēja ne viens vien aizbēgušais piekrastes cilvēks, atbrauca radu tautu pārstāvji, zinātnieki. Valdīja liels savilņojums un kopības izjūta.

Lībiešu pārstāvji sāka darboties Kultūras fondā, atjaunoja sabiedrisko organizāciju *Līvu savienība*, kas kļuva par mugurkaulu lībiešu kustībai. Arī es sāku piedalīties lībiešu

• Kolkasragā 2007. gada rudenī.

dzīvē, bet pavisam nopietni kopš 1999. gada, kad sāku mammai palīdzēt apkopot, izveidot un izdot grāmatas.

— Tātad arī jums ir savdabīga desmit gadu jubileja, kopš īsti pievērsāties lībiešu lietām.

— Tā ir. Darbs teātrī no 1976. līdz 1999. gadam, ilgus gadus par galvenā režisora palīdzību trupās jau tājūmos, bija skaists, garīguma piepildīts dzīves posms, taču tas paņēma mani gandrīz pilnībā. Bet viss notiek tā, kā tam jānotiek. Acīmredzot augšā uzskatīja, ka mani teātra gadi ir pagājuši, ka tur sevi esmu izsmēlusi, un sākās jauns posms. No Gundegas Blumbergas pārņēmu avīzes *Līvli* un gadagrāmatas veidošanu, kopā ar mammu sāku darbu pie grāmatām. Viņa pēdējos 20 gadus bija strādājusi arhīvos, bibliotēkās, vākusi materiālus par lībiešiem. Izveidojāmies ideāla komanda, katrs darīja, ko spēj. Viņas pārziņā galvenokārt bija satura puse, es darbojos ar datoru, gādāju naudu. Kopā izbraukājām ciemos, runājām ar cilvēkiem. Mammai, vien-

nai strādājot, varbūt arī pirmā grāmata būtu palikusi manuskriptā, no otras puses, es bez viņas milzīgās bagāžas nebūtu paveikusi neko. Pamazām uzsūcu šo garīgo mantoju-

mu. Kopš 1999. gada, arī man rosīgi līdzdarbojoties, kopīgi izveidojām trīs grāmatas: *Lībiešu ciems, kura nav*, *Lībiešu folklorā* un *Mazirbe — mazs ciems jūrmalā*. Pēdējo rakstot, svaru kausi jau sāka nosvērties uz manu pusi, protams, izmantojot mammas bagāžu, padomu. Pamazām vien to visu uzkrāju, iedziļinājos notiekošajā, problēmās.

Es lepojos, ka man blakus bija tāda mamma! Reiz profesore Janīna Kursīte īsi raksturoja mammas paveikto: «Viņa viena izdarīja to, ko vajadzēja paveikt veselai paaudzei!» Gribu vēl piebilst, ka mamma pacietīgi strādāja arhīvos

atlika, kā aizvākties. Bet paldies Dievam! Sākām pastāvīgi dzīvot Kolkā, un es jutu, ka patiesi esmu atgriezies mājās. Sākām domāt, kāpēc gan nerakstīt grāmatu par Kolkū, kamēr vēl ir atmiņu glabātāji? Kad mamma 2007. gada Ziemassvētkos aizgāja, man vajadzēja izšķirties — pamest iesākto vai nest nastu tālāk. Nolēmu turpināt. Nu jau manuskriptam gals redzams, vēl atlicis pāris mēnešu darbs.

— Kas jums ir lībiskā identitāte?

— Tā ir iekšā, un viss. Laikam piederības izjūta. Tas, ka tieši Kolkā jūtos mājās. Bet ir arī konkrēts stāsts. Deviņdesmito gadu sākumā man vajadzēja saņemt jauno pasi. Mana mamma ir tīra lībiete, es arī tā jūtos. Dabūju pasi: latvietel! Milice — toreiz, šķiet, vēl pat policija nebija — nikna: «Ko jūs iedomājaties, bijāt latvietē, nu gribat būt lībiete?!» Tas man bija kā bullim sarkana lupata. Paaudzes man aiz muguras, es tās nedrīkstu nodot! Sacēlu skandālu un panācu, ka pasi nomainīja. Un latviešu milice, un mēs vēl bijām uz atmodas viļņa!

— Kā ar pašu tautas nosaukumu — «lībieši» un/vai «līvi»?

— Latvijas tautību klasifikatorā teikts «lībieši», un zinātniskos rakstos lieto šo vārdu. Pēc šī paša klasifikatora Āfrikas iedzīvotājus būtu jāsauc par «Lībijas arābiem», kas viņi arī ir. (Atceros, ka 70. gados *Amerikas Balss* žurnālisti sacīja pēc angļu valodas parauga: «Lebanona» un «lebanonieši». — A.A.). Līvu vārdu, protams, var lietot, bet tas ir tāds pats poētisms kā «latvis». Vai «latviešus» ikdienas tekstos saucam par «latvjiem»?

— Savā ziņā ir tukši spriedelēt, kas ir un vai maz ir tīri latvieši. Bet kā ar lībiešiem?

• Lielirbē 1950. gada vasarā kopā ar vecotēvu Didriķi Blūmu un citiem radiem.

• Kopā ar mammu, pirmo Andreja Krastkalna prēmijas laureāti, 2003. gada 25. oktobrī.

— Manā paaudzē jau gandrīz tādu nav. Esmu domājusi, kāpēc manī lībiskais ņem pārsvaru, un sapratusi — to noteica mana bērnība.

— Ārējā izskatā laikam vairs atšķirību no latviešiem nav.

— Nav, nav!

— Droši vien maz bija jau pirmskara Latvijā, lai gan tā laika presē esmu lasījis, iespējams, aiz romantisma matiem pievilktus apgalvojumus, ka, piemēram, pie Vidzemes upēm dzīvojošām meitenēm vēl varot samaniēt iešķības acis.

— Negribas gan ticēt. Jā, senāk bija divi antropoloģiskie tipi. Taisnība, savos vecvecākos to patiesi varēja nomanīt. Vectēvam bija skandināviskā iezīme, garena seja

un garš augums. Īsto vecmāti redzēju fotogrāfijās: acis gan taisnas, bet lieli, plati vaigu kauli — mongo-loīdās iezīmes.

— Bet valodu jūs neapguvāt?

— Tas gāja secen. Jaunajos laikos nebija vairs ne spēka, ne tie gadi, ne arī īstas gribēšanas.

— Valoda ikdienā ir tautas dzīvotspējas pazīme. Ja latvieši ģimenē vairs nerunās latviski, tad mūs kā tautas vairs nebūs.

— Tā ir. No vienas puses, es ne-parakstos zem tām muļķībām, ka lībiešu valoda atdzims. Bet ir jādara viss iespējamais, jāveicina katra rosiņa, lai valodu mācītu un mācītos, lai to gribētu darīt, lai bērnos un jauniešos mostos interese — Kolkas skolā, vasaras nometnēs, kursos, interešu klubīšos. Un vēl. Gudrāki cilvēki par mani ir pateikuši, ka mazā lībiešu kopiena bez valsts finansāla atspaida nevar pastāvēt. Mūsu cilvēku resursi nav lieli. Atbalstīt ir valsts morāls pienākums.

— Protams, morālai līdzatbildībai latviešos vajadzētu būt daudzu iemeslu dēļ. Galu galā lībiešu liktenī kā spoguļi varam saskatīt savu nākamību.

— Lai vai paskatāmies, cik daudz ekonomisku apsvērumu dēļ aizbraukuši no Latvijas, ko laikam gan neatkarības sākumā neparedzējām! Un nekas tukšs nepaliek. Ienācēji nav un nebūs latvieši.

— Bet šķiet, ka lībieši ir diezgan nesatīcīgi, pats esmu bijis tam liecinieks, un tas var atturēt no pieslēšanās lībiešu lietai, no palīdzības.

— Negribas jau to publiski atkārtot, bet tā ir. Mani tas vienmēr ārkārtīgi sāpinājis, diemžēl tas laikam ir gēnos. Turklāt tā nav tikai jauno laiku iezīme, tāpat cits citu ir apkaļojusi pirmskara Latvijā. Vecos dokumentos tam rodami pierādījumi. Mazai kopienai tas ir īpaši briesmīgi. Latviešiem iet līdzīgi, bet tik ļoti to nejūt, jo tauta tomēr ir lielāka. Bija tāds posms manā dzīvē, kad mēģināju sasēdināt visus pie viena galda. Neizdevās. Acīmredzot jādzīvo, kā ir.

— Jūs esat piedalījusies gandrīz visos atjaunotajos Lībiešu svētkos. Ko jums tie nozīmē?

— Arī to grūti izteikt. Identitātes uzturēšana. Protams, ir bijuši pacēlumi un atplūdi, bet man tā ir dzīves sastāvdaļa. Jā, ir zināma rutīna, jo shēma jau atkārtojas: dievkalpojums, atklāšana pie tautas nama, gājiens uz jūru, vainaga iemešana, dienas viducī kādas izstādes atklāšana vai grāmatas atvēršana, vai filmas noskatīšanās, lībiešu ansambļu koncerts, tad balle. Lūkojam parādīt un ieraudzīt, kas pa gadu izdarīts.

— Ikvienā jomā svarīga ir jaunā paaudze. Vai jūs redzat turpinājumu?

— Man grūti būt objektīvai, jo skatījumi atšķiras, jaunajiem ir cita domāšana, trūkst tiešā pieskāriena lībiešiem. Līdz galam viņus neizprotu, varbūt viņi reizēm piekar lībisko tam, kam ar to īsta sakara nav, un tam manas taisnīguma jūtas pretojas. Un tomēr — labi, ka jaunajiem ir interese turpināt, un lai viņi darbojas uz priekšu! Bez pēctecības nav nākotnes...

Alnis Auziņš

Foto no B. Šūvcānes albuma

Dundagas seriāls

MAZBĀNĪTIS

Turpinājums. Sākums 5. (86.) numurā.

Avārijas notikušas visai bieži, īpaši 20. gados, un toreizējā presē tās reizēm dēvētas par «klizmām». Materiāli no Kubalu skolas-muzeja krājumiem, izņemot intervijas fragmentu ar Rasmu Paegli. Kā rakstīts 1929. gada *Ventas Balsī*, negadījumu skaits pieaudzis, no 15. oktobra visā valstī palielinot šaursliežu vilcienu ātrumu līdz 20–25 kilometriem stundā.

Klizmas uz dzelzceļa

28. aprīlī no Ventspils–Stendes šaursliežu dzelzceļa vilciena lokomotīves aizdegusies kūts Dundagas *Jušu* mājās. No kūts uguns pārgājusi uz dzīvojamo ēku un tad uz klēti, izplatīdamās tik ātri, ka dzēšana nav bijusi iespējama. Uguni bez ēkām gājuši bojā visi lopi, mantas, labība un sēklai turētie graudi, kā arī lauksaimniecības rīki. Iedzīvotāji palikuši ar to, kas mugurā.

Ventas Balss, Nr. 18, piektdien, 1922. g. 5. maijā

Nelaiemes gadījums uz dzelzceļa pārbrauktuves.

14. oktobrī, vakara krēslā Plintiņu–Cīruļu posmā uz 102. km pārbrauktuves, vilciens, nākot no kalna, uzbraucis virsū Ārlavas pagasta *Celmlaužu* māju jaun-saimnieka Jāņa Šneidera pajūgam, salaužot ratiem abus pakalējos riteņus un sabojājot piecus miltu maisus. Katastrofas rajonā šoruden notiek lielāki zemes darbi, norokot līnijas 102. km kalna kāpumu. Līnijas jaunais virziens pie minētās pārbrauktuves iet cieši blakus vecajam. Notikuma dienā jaunās līnijas uzbērums bijis jau uzbērts ap 30 cm augstāk par veco pārbrauktuvi. Pēc cietušā izteicieniem, pāri braucot, rati iegrimuši uzbēruma mīkstajās smiltīs, zirgi norāvušies un pajūgs palicis pārāk tuvu dzelzceļam. Lokomotīve, garām braucot, pajūgu aizķērusi, nodarot minētos bojājumus.

Trīs katastrofas vienā dienā. .. posmā Oviši–Jaunupe pasažieru rīta vilcienam izlēca no sliedēm daži vagoni, kurus izdevās uzcelt, bet vakara vilcienam uz šī paša posma izlēca no sliedēm 2 pasažieru un 14 pusvagoni, kuri nogāzās no uzbēruma un sakrituši viens otram gan virsū, gan blakus. Visi 16 vagoni atstāti ceļmalā, un vilciens turpinājās gaitu ar atlikušiem 2 pasažieru vagoniem. Pasažieri laimīgā kārtā tikuši cauri ar zilumiem un izbailēm. Ir skaidrs, ka šaursliežu dzelzceļa vilcieni braukt ar tādu ātrumu kā tagad nevar. ..

Ventas Balss, Nr. 80, otrdien, 1929. g. 22. oktobrī

Lielirbe. Dzelzceļa katastrofa. Miķeļtorņa posmā sestdienas rītā noskrēja no sliedēm pasažieru vilciena lokomotīve, bagāžas un 3. kl vagoni. Ceļš bojāts 15 m garumā.

Ventas Balss, Nr. 90, otrdien, 1929. g. 26. novembrī

Braucot uz karadienestu, ie-brauc slimnīcā. Jaunkareivji, dundadziņi Kegis, Tenderis u. c., 24. februārī, braucot uz Ventspili, uztaisījuši, kā jau parasts, pamatīgu štimungu. Stāvēdami uz mazā bānīša bremzes platformas, turpinājuši vēl iemest. Konduktors gan raidījis viņus vagonā, bet tie drīzi vien atkal bijuši laukā. Apm. ½ klm. no Stendes stacijas, stāvot uz bremzes platformas, Kegim nejauši kāja ieslīdējusi vagonu starpā, un tas izkritis no vilciena. Pārējo nevērtības

dēļ nav vilciens apturēts, un tas aizbraucis līdz Stendei. No turienes dzelzceļa administrācija kopīgi ar policiju izbrauca uz notikuma vietu, kur atrada Kegī ceļa malā guļam. Viņam divās vietās pārlauzta kāja, un tas nogādāts slimnīcā.

—iņš.

Ventas Balss, Nr. 18, otrdien, 1930. g. 4. martā

Dzelzceļa katastrofā vārīgi ievainots mašīnists. 6. jūnijā plkst. 12.50 posmā Plintiņi–Cīruļi nogāja no sliedēm preču vilciena Nr.108 lokomotīve un 3 preču vagoni. Vilciens veda malkas kravu no Mazirbes uz Stendi. Lokomotīve izlēca no

sliedēm, iedrāzās uzbēruma grāvī un apgāzās. Katastrofā vārīgi cietis mašīnists Stepanovs, kam spiestas krūtis un kājai līdz kaulam nobrāzta miesa. Lokomotīvei sekojošais vagonis uzdrāzies lokomotīves vadītāja būdai, ieliecot sienu un piespiežot mašīnistu lokomotīves krāsnij. Ar no Cīruļiem izsaukto lokomotīvi cietušo mašīnistu nekavējotī nogādāja Talsu slimnīcā. No Stendes izsauktais palīdzības vilciens lokomotīvi un vagonus uzcēla uz sliedēm un ceļu saveda atkal kārtībā.

Ventas Balss, Nr. 42, piektdien, 1932.g. 10. jūnijā

No stalažām nogāzies strādnieks. Aizvakar noticis nelaimes gadījums uz dzelzceļa ar 57 gadus veco strādnieku Jāni Žubi no Liepājas ielas 19. Vasaru viņš bija nodarbināts uz līnijas pie balasta vilcieniem, bet pēdējā laikā strādājis kā namdaris pie jaunbūvējamā tilta pār Pāces upi. Liktenīgā dienā paslīdējusi kāja, un tas no vairāk metru liela augstuma nogāzies upes gravā. Cietušais nestavās aiznests līdz Dundagas stacijai, kur tam pirmo palīdzību sniedza dzelzceļa feldšers Gražulis. Ar nākošo vilcienu Žubi nogādāja uz Talsiem slimnīcā. Cik bija vērojams, cietušajam satriekts krūšu kurvis.

Ventas Balss, Nr. 7, ceturtdien, 1934. g. 25. janvārī

Dzelzceļa katastrofa. Šaursliežu dzelzceļa vilciens no Dundagas–

Mazirbes, kuram Ventspilī jāpienāk 17.35 min., vakar pienāca ar 1 st. 20 min. lielu nosebošanos. Noskaidrojās, ka starp Dundagas un Plintiņu stacijām vilciens piedzīvojis katastrofu. No sliedēm izlekusi lokomotīve līdz ar sekojošiem 5 vagoniem, pie kam sadragāta lokomotīves vadītāja uzbūve. Pateicoties tam, ka lokomotīves vadītājs Volde-mars Sterns, briesmas nojauzdams, paguvusi laikā savu vietu atstāt un izlekt pirms uzbūve sadragāta, tas ticis cauri ar viegliem ievainojumiem galvā un kājā. Pretējā gadījumā katastrofai varēja būt daudz ļaunākas sekas. Citu cietušo nav.

Ventas Balss, Nr. 22, otrdien, 1934. g. 20. martā

Dzelzceļa katastrofā pie Mazirbes smagi ievainots strādnieks.

Otrdien, īsi pēc pusdienas, uz jūrmalas dzelzceļa Mazirbes–Stendes posmā, 69. kilometrā, notika katastrofa ar dzelzceļa darba vilcienu, kuru vadīja mašīnists Kreicburgs ar palīgu Kīli. Vilciens sastāvēja no 10 platformām ar māliem un 2 preču vagoniem, iekārtotiem strādnieku pārvadāšanai. Vagonos atradušies vairāki strādnieki, izņemot vienu

trofā izliekti 3 sliežu posmi. Nogājušo lokomotīvi, kura vēlāk varēja pati turpināt ceļu, uzcēla kā pēdējo ap plkst. 11 vakarā. Pretī kārtējam pasažieru vilcienam izsūtīja no Stendes otru sastāvu, kurā pārsēdās braucēji no Ventspils. Notikusē nelaime pieder smagākām uz mūsu šaursliežu dzelzceļiem pēdējos gados. Cietušā dzelzceļnieka dzīvība nav apdraudēta.

Ventas Balss, Nr. 72, piektdien, 1934. g. 21. septembrī

Dzērumā gandrīz pazaudējis galvu zem lokomotīves riteņiem.

Otrdienas rītā Ventspilī atveda un ievietoja pilsētas slimnīcā 26 g. kokšķīrotāju Jāni Jaču no Dundagas pag. *Griķu* mājām, kuru iepriekšējā naktī bezmaz nogalinājis Ventspils–Stendes pasažieru vilciens. Kopā ar savu biedri Frici Kalnmali Jačs pirmdien Ārlavas pag. *Rešņu* mājās krietni iedzēruši un vakarā tumsā nākuši pa dzelzceļa stigu mājup. Kalnmalim bija līdzī ar velosipēds. Starp Cīruļu un Plintiņu stacijām, 105. kilometrā, abus gājējus nomācis tik liels dzēruma gurdums, ka viņi nejaudājuši vairs pāriet ne soļā un, neatjēgdamiem kur atrodas, li-

kušies turpat uz dzelzceļa stigas gulēt un aizmiguši. Jačs nokritis ar galvu turpat blakus sliedēm. Drīz no Dundagas puses nācis uz Stendi ejošais pasažieru vilciens. Lokomotīves kustošās daļas, cik vērojams, trāpījušas Jačam pa galvu, to kontuzējot. Jačs palicis nesamaņā guļot. Pēc trīs un pus stundām, pusdivos rītā pa notikuma vietu nācis pasažieru vilciens no Stendes. Tā vadītājs ievērojis stigas malā guļam cilvēku. Guļošā kājas atradušās grāvī ūdenī,

kam nakts vēsumā jau bijis uzsalis ledus. Gulētājs bijis Kalnmalis. Turpat atradies arī viņa velosipēds. Abi tie uzņemti vilcienā. Pēc maza gabaliņa vilcienu nācies atkal apturēt, jo uz ceļa priekšā gulējis Jačs. Arī viņš uzņemts vilcienā. Jačam Dundagā pirmo palīdzību sniedza Dr. Rikmanis, un tad viņu pārnesa Dundagas–Virpes–Ventspils vilcienā. Tikai Ventspilī Jačs nāca pie samanas. Kalnmali turpretī līdz dzēruma izgulēšanai ievietoja Dundagas aresta telpās. Kā uz dzelzceļa nokļuvuši, cietušie neatceras. Atceras tikai, ka iznākuši no *Rešņiem* — un tālāk viss pazudis kā miglā.

Ventas Balss, Nr. 46, sestdien, 1935. g. 20. aprīlī

Meža degšana. Pavasara saulē jau izžuvuši meži un sākušies ugunsgrēki. .. Kā domājams, no lokomotīves dzirkstelēm sestdien aizdegusies virši dzelzceļa malā pie Dundagas. Izdega ap pushektāra liels laukums.

Ventas Balss, Nr. 56, ceturtdien, 1935. g. 16. maijā

Dzīvo pa dzelzceļa sliedēm kā pa mežu. Neskatoties uz atkārtotiem norādījumiem, ka posmos dzelzceļa līnijām pievestie kokmateriāli kraujami no sliedēm pienācīgā attālumā, uz vietējām šaursliežu līnijām šos noteikumus bieži pārkāpj. Mazirbes ceļa meistars Fr. Cirvelis atradīs, ka uzņēmējs Andrejs Pobuss ar sievu Emmu un strādniekiem Kārlī Eleanu, Volde-

maru Zandbergu un Arvidu un Eduardu Stefenbergiem līnijas 63. kilometrā sakrāvuši malku tik tuvu sliedēm, ka var apdraudēt vilcienu kustību. Malkas pievedēji pie tam nebraukuši pa zemesceļu, bet vairāk kā puskilometra garumā pa sliedēm, izjaucot ceļa uzbērumu. Kad ceļa meistars Cirvelis aizrādījis, ka malka piekrauta sliedēm tuvāk, kā to noteikumi atļauj, strādnieks K. Elevans uzbērēcis, ka citādi nevarot, un lai ceļu meistars, kas esot nezvērs, nemaz tik daudz neizrūnā-joties. Ceļa meistars saņēmis vēl dažu labu «komplimentu». Pret visiem malkas vedējiem ceļu policija sastādījusi protokolu. Viņi visi dzīvo Mazirbes ciemā. Protokols sastādīts arī pret Mazirbes *Taizaļu* māju saimnieku Jāni Ottomeru, kurš patvarīgi iekārtojis jaunu dzelzceļu pārbrauktuvi un pār to vedis malku.

Ventas Balss, Nr. 128, sestdien, 1935. g. 9. novembrī

Klizmas uz dzelzceļa. Vakara un aizvakar Ventspilī notikušas pāris klizmas ar šaurceļu lokomotīvēm, kas abas izsaukušas vilcienu kavēšanos. Aizvakar nogāja no sliedēm, iznākdama no depo, Dundagas vilciena lokomotīve. Kamēr to uzcēla, pagāja pusotras stundas. Vakara pēcpusdienā uz «Ventas» zāģētavas pārmijam no sliedēm ar 4 riteņiem izlēca Mazirbes pasažieru vilciena lokomotīve. Kamēr to uzcēla un vilciens varēja turpināt ceļu, pagāja vairāk kā 2 stundas. Lokomotīves uzcēšanā piedalījās Dundagas pasažieru vilciena lokomotīve, un tādēļ arī šis vilciens aizgāja ar 20 minūšu nokavēšanos.

Ventas Balss, Nr. 147, otrdien, 1935. g. 24. decembrī

Kā bez jēgas. Ed. Braunfelds, no Dundagas *Pāņu* mājām, pavairāk iebaudījis stiprus dzērienus un ceļā uz mājām sajuties tik noguris, ka licies uz ausi tieši uz dzelzceļa sliedēm. Par laimi viņš laikus tur at-rasts un pievākts policijas ziņā, jo pretēja gadījuma varēja notikt lielāka nelaime. Ventspils 2. iecirkņa miertiesnesis sodīja Ed. Braunfeldu ar 20 latiem vai 5 dienām arestā.

Ventas Balss, Nr. 40, sestdien, 1938. g. 9. aprīlī

No Rasma Paegles atmiņām:

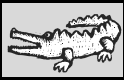
— Vienu avāriju atceros — Plintiņos, ap 1955. gadu. Uz Oktobra svētkiem no Ventspils uz Stendi sūtīja vagonu ar šampanieti, vīnu, smalkmaizītēm, konfektēm. Plintiņos bija 3 sliežu ceļi — galvenais, otrais un vēl trešais. Uz otrā ceļa stāvēja tā saucamais ORS (*otdel rabočego snabžeņija* — darbinieku ap-gādes nodaļa. — krievu val.) vagoni, to atkābināja un kabināja citam vilcienam. Bet iznāca tā, ka konduktors ORS vagonam attaisīja bremzi un tas viens bez lokomotīves sāka ripot un uz pārmijām ie-brauca pārtikas vagonā. Tas apkrita uz jumta. Tikai pēc svētkiem brigāde cēla augšā. To darot, vagoni apkrita vēlreiz. Kā pludoja šampanietis! Kad attaisīja durvis, viss vienā mīklā. Suns pārēdās bulciņas.

Vai kādam par to galva neripoja, nezinu. Patiesībā konduktors bija vainīgs, viņš sakabināja vagonus. Neuzmanība jau tā bija.

Apkopoja Alnis Auziņš

Paldies Kubalu skolas-muzeja darbiniekiem, Rasmai Paeglei par atbalstu un Daigai Muželovskai par foto!

Turpmāk vēl.

Ne no maizes vien

87 decibelu koris

27. VII vakarā Dundagas baptistu baznīcā koncertēja koris no ASV Kolorādo štata Denveras pilsētas Lāču Ielejas draudzes.

Jau trešo gadu tālie viesi brauc uz Latviju, un viņus uzņem Talsu baptistu draudze. Nedēļu amerikāņi koncertēja Talsos, Kuldīgā, Ventspilī un Dundagā, koncerta noslēgumā pārsteidzot klausītājus ar latviski izpildītu *Dievs, svētī Latviju!*. Koristi atzinās, ka Latvijas himnu mācījušies internetā, skatoties, kā izrunu veido dziedātāju lūpas.

Kori vada diriģents Raiens Dēr-

fījs (*Ryan Durfee*), kas sniedza arī klavieru solo, neticamā ātrumā uz sintezatora nospēlējot Ferenca Lishta skaņdarbu *La Campanella*. Koristi, tērpušies melnos t-krekliņos, dziesmas pavadīja ar nelielām pantomīmas izrādītēm. Koncerta kulminācija bija dziesma *Es atdodu*, kuras laikā vairāki koristi, turējuši rokā uzrakstu ar sev piemītošo grēku — skaudība, augstprātība, aprunāša-

na —, šos plakātiņus sarullēja un atdeva Jēzum izpirkšanai — iemeta skatuves malā novietotā krusta atverē. To varēja darīt arī klausītāji, jo pirms koncerta uz soliēm bija saliktas pildspalvas un papīra lapiņas tieši šim nolūkam.

Koncerts noslēdzās ar Jēzus slāvēšanas dziesmu, kuras laikā skaņu aparatūra fiksēja 87 decibelus.

Sarmīte Zumberga

*¡Viva la fiesta! **

Yo tengo un amigo que me ama — Man ir draugs, kas mani mīl. Tā spāniski dziedāja Dundagas bērni Vasaras Bībeles skoliņā Anda, Paula

un Martas vadībā. Šogad atkal vienu nedēļu baptistu baznīcā no 10. līdz 15. augustam neparastas nodarbības pulcēja 65 bērnus un ap 30 dažāda ranga vadītāju, lai Fiestas gaisotnē pastāstītu, cik brīnišķīgā Dieva radītā pasaulē dzīvojam.

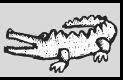
Visi bērni pulcējās ap 7 kapteiņiem, kas savas komandas dienas gaitā vadīja pa 7 dažādām nodarbībām. Sportā Sandra mudināja padot no rokas rokā ledu un to izkausēt, lai iegūtu ūdeni, kas gan Spānijā, gan Meksikā ir vērtība. Saldie Marokas naški tapa virtuvē Zintas vadībā, kur katram bija iespēja ar šokolādes glazūru apziest keksiņu un rotāt to ar krāsainām cukura pērļītēm. Savukārt ceļojums Bībelē aizveda bērnus 2000 gadu senos noti-

kumos, bet dekorācijas un vadītāju tērpi radīja sajūtu, ka tie notikuši tikai vakar. Tā, piemēram, bērniem bija iespēja satikt pašu Lācaru (šajā lomā iejutās Alnis Auziņš), kas nesa vesulu klēpi ar baltiem palagiem un stāstīja par savu augšāmcelšanos. Un to pie viņa kapa izdarījis Lācara labākais draugs Jēzus, skaļā balsī sacīdams: «Lācar, nāc ārā!»

Kāds ir ieguvums? Bērni zina, ka dvēsele ir nemirstīga un tai pēc mūsu nāves ir divas vietas, kur apmesties — debesis un elle. Kuru vietu savas dzīves laikā dvēselei esi sagatavojis tu?

Sarmīte Zumberga

* Lai dzīvo svētki!

Visa dzīve man viens ceļojums

Daugavas lokos

11. VII septiņas dāmas sasēdās *Pūpolu* busiņā, ko vadīja allaž smaidīgais Edgars, lai dotos Latgales virzienā.

Pirmā pietura — *Likteņdārzs* pie Kokneses uz Daugavas pussalas. Doma radīt šādu dārzu pieder Vītola kungam no Venecuēlas — pieņiņas vietu Latvijai zudušajiem — karos kritušajiem, Sibīrijā mirušajiem, bēgļu gaitās pazudušajiem. Dārzs vēl top, un visi varam piedalīties tā izveidē.

List, tāpēc par brokastošanu kādā romantiskā vietā nav ko domāt. Pa ceļam uz Latgali dabūjam nikt ceļa remonta dēļ. Daugavpilī ieņemam cietskni un dodamies Krāslavas virzienā.

Katram no 8 Daugavas lokiem ir savs nosaukums, piemēram, Zvejnieki, Daugavas sargi. Šoreiz visi loki pielījuši, bet tas nemazina skatīties prieku. Izstaigājam takas, apskatām Dinaburgas pils maketu un pašas pils drupas, kuras pamati likti 13. gs. Nonākam pie vecticībnie-

kiem Slutišķu sādžā. Uzkāpjam Markovas pilskalnā un skatu tornī, no kurienes lieliski vērot Daugavu — gluži kā skatoties 10 latu naudas zīmē.

Tuvojoties Krāslavai, nosolāmies piestāt kādā kafejnīcā, bet izrādās, ka tas nav tik vienkārši. Pie-

zvanām viesu mājas *Arkādija* saimniecei, ka esam jau Krāslavā. Apskatām grāfa Plātera pili un parku. Muzeja laipnā pārzinātāja jau pēc darba laika mūs ielaiž muzejā. Tas ir tā vērts. Iekāpjam savdabīgā laivā un skatāmies Krāslavas vēsturi, arī

robežsargi mūs netraucē un pases neprasa. Piedruja ir mazs ciematiņš, toties tajā ir liela, skaista un balta baznīca. Ir svētdienas rīts, un mācītājs mums laipni izrāda dievnamu. Akmeni ar uzrakstiem 7 valodās nemeklējam, jo mācītājs saka:

ka redzam pat viņas zirga pakavu nospiedumus! Tomēr baznīcas tuvumā saprotam savus maldus: pie slitas stāv šolaiku zirdziņš. Tā ir Latgale, te zirgi cieņā, tāpat arī pie mājām gotiņas, vistas, kazas un ... žiguļi. Baudām to visu kā skaistā muzejā.

Tālāk dodamies uz Kombuļiem un uzkāpjam 211 m augstajā Saules kalnā. Arī diena beidzot saulaina, bet 12 ezerus no kalna nespējam saskatīt, tikai piecus — koki aizēno. Tālāk ceļš ved uz Aglonu, kur noklausāmies dievkalpojumu un apskatām brīnišķīgo Karaļa kalnu ar koka skulptūrām, kas iekļaujas skaistā ainavā.

Pie Jēkabpils pārbraucam Daugavas kreisajā krastā un dodamies uz Jelgavu skatīt smilšu skulptūras. To autori ir no Latvijas, Lietuvas, Krievijas, Nīderlandes un ASV. Pievakarē esam mājās. Paldies jaukajām dāmām, ceļa biedrēm, par neizsīkstošo prieku ceļot un uzzināt ko jaunu!

Aina Pūliņa

Sandras Bražes foto

kas to skata, tam rūgti jāraud. Braucam lūkot Indričānos koka baznīciņu. 17. gs. te viesojusies Katrīna I. Braucam pa Katrīnas ceļu un šķiet,

Saldū

«Saldū ēdu, saldu dzēru...» Teika stāsta, ka tā sacījis ganuzēns, kalns atvēries un pilsēta cēlusies augšā. 23. VII jūlijā braucam iepazīt netālo kaimiņieni, kautrīgāko no Kurzemes māsām. Parasti pa priekšu vairāk grozās lepnākās — Liepāja, Ventspils, Tukums, Talsi.

Saldū sagaida un visu dienu ar mums kopā ir augumā trausla sieviete — gīde Līga. Novadnieks Māris Čaklais Saldū dzejolī nodēvējis par «pilsētu bļodā», un mēs sākam braucienu uz bļodas augstāko malu — uz virsotni, no kuras redzams Saldus pilskalns, seno kuršu laiku liecība, valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Pils meti attēloti pilsētas ģerbonī. Tepat lejā Saldus ezers ar iecienītu peldvietu. No šejienes labi pārredzama visa pilsēta.

Tālāk pa barona laikā stādīto aleju braucam uz Kalnamuižu. Izstāigājam parku, kur līdzās vecajām celtnēm iespīestas padomju laika būves — slēgtais peldbaseins un tehnikuma ēka. Saldeniekiem parks ir iecienīta atpūtas vieta ar skaistu

brīvdabas estrādi. (Nu gan aizmurgurē sadzirdu mūsējo žēlabas par savu estrādi...) Pirms nedēļas Kalnsētas parks esot pludojis biežās, ne-caurredzamas putās. Saldū kas tāds noticis pirmo reizi. Jaunieši atpūtas vakarā esot bijuši sajūsmā.

Gīde stāsta par Saldū dzimušā izcilā mākslinieka Jaņa Rozentāla dzīvi un darbību. Viņa vārdu nes vietējais vēstures un mākslas muzejs. Cieceres krastā atrodas akmens, uz kura mākslinieks bieži sēdējis un gleznojis. Visi zinām, ka mūsu luterāņu baznīcas altārglezna *Lieldienu rīts* ir Jaņa Rozentāla darbs.

Papriecājamies arī mēs par gleznaino Cieceres upīti, pār kuru pilsētā uzbūvēti 14 tilti un tiltiņi. Kras-

keramiķa Valda Pauliņa izstādi. Turpat pils parkā mākslinieks atver cepli. Šoreiz izcepusies melnā keramika.

Labi izgulējušies, no rīta sakām paldies un dodamies uz Piedruju. Daugavas otrā krastā jau ir Baltkrievija. Esam pierobežas zonā, bet

tos iekārtoti rotaļu laukumi un atpūtas zonas. Un apstādījumos — kāda ziedu krāsu bagātība! Cik rūpīgi kopti puķu stādījumi!

Bet tad sākas Saldus saldās lietas. Esam pie *Gotiņām*. Tās ražo Saldus pārtikas kombināts, kas darbojas kopš 1960. gada. Pašlaik tas nodarbina ap 80 cilvēku, no tiem cehā — 50. Gotiņu masu vāra lielos katlos, tās galvenās sastāvdaļas ir cukurs (lielākoties poļu), dabisks piens (neizmanto pulveri!), kukurūzas sīrups (leišu no Šauļiem) un margarīns. Daudzveidīgā produkcija — 10 šķirnes *Gotiņu* vien, vēl īrisi, krēmi, želejas, šerberts — mēnesī veido ap 40 tonnu. Puse no tās paliek Latvijas tirgū, puse ceļo uz vairākām Eiropas valstīm un arī ASV. Konfekšu tinējas strādā zibenīgi, 8 stundās viena strādniece satin papīriņos aptuveni 100 kg konfekšu. Dienā varot nopelnīt 10 latus. Firmas veikālā *Gotiņas* maksā Ls 2,10 kilogramā. Katrs sapērkamies no visa pa druskai, iznāk paprāvas kulītes.

Ceļojumu turpinām *Kārēs*. Ko gan jaunu par bitēm un medu uzzinā-

sim? Kļūdāmies. Laizīdami gardo kārumu, noskaidrojam, ka arī medu var iegūt ar ļoti dažādu garšu. Drauga lepojas ar daudziem goda rakstiem *Latvijas atzītākais medus*. Šovasar Latvijas bitenieku saietā pie Alauksa konkursā par visgaršīgāko medu 64 bitenieku vidū par uzvarētāju atzīts tieši Jāņa Vainovska kļavu un plūmju ziedu gaišais medus.

Vēl pieminēšanas vērts ir strūklaka *Medus piliens*, kam ideja gūta no M. Čaklā dzejoļa rindas «medus piliens Kurzemes bļodā». Pagaršoj, vai tik ūdens arī nav salds...

Klausāmies gides stāstījumu par Zvārdes poligonu, uzzinām, ka strēlnieku komandiera Jukuma Vācieša dzimtā māja atrodas Jaunluteriņos un ka atjauno Oskara Kalpaka muzeju *Airītēs*. Novadnieku pagastā apskatām Saldus vācu karavīru kapus, kur pārbedīti vairāk nekā 20 000 vācu karavīru un kas ir lielākais piemiņas ansamblis Baltijas valstīs. Izcili sakopts, zālājs applauts ap katru krustu. Kapus apmeklē daudz cilvēku, arī gados veci ļaudis no Vācijas.

Saldenieki lepojas, ka viņu pusē šūpulis kārts vēl citām personībām: mūziķiem Ērikam Ķīgelim, Andrim Ērglim un Donam, aktierim Edgaram Pujātam. Bet izcilajiem Saldus rajona kolhozu priekšsēdētājiem Imants Ziedonis veltījis gandrīz visu *Kurzemes* 2. nodaļu!

Protams, bez pusdienām Aina mūs neatstās. Ls 2,90 no katra, un *Bordertaunā* 3 rīkles kā likts! Vietā Ainas teiciens: «Paēdis — apmierināts».

Mājupceļā vēl kāda odziņa — mežacūkas lauku sētā. Lašupes *Liepniekos* aplūkojam gan tās, gan medību trofeju izstādi. Īpašnieks Ainars Upeneks tik saistoši stāsta, ka nemaz nestateidzamies mājup.

Un nu, kad ceļojums ir galā, vietā atcerēties gides novēlējumu: «Saudzējiet Ainiņu! Tādi cilvēki bieži negadās, jums laimējies». Vēlēsim, lai Aina! pietiek pacietības mūs atkal kopā saukt. Braucēji būsim!

Velga Blumberga

Raibs kā dzeņa vēders

Bezdarbnieki varēs nopelnīt

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) sadarbībā ar pašvaldībām piedāvās jaunus nodarbinātības pasākumus. No septembra tajos varēs piedalīties bezdarbnieki, kas ir reģistrējušies kā bezdarbnieki NVA un nesaņem bezdarbnieka pabalstu.

Prakses laikā bezdarbnieki pašvaldībās varēs strādāt sabiedrībai derīgus darbus un par katru nostrādāto mēnesi saņemt Ls 100 stipendiju. Strādāt sabiedrībai derīgus darbus varēs, sākot no divām nedēļām līdz sešiem mēnešiem.

Otrs nodarbinātības pasākums

būs atbalsts darbiniekiem uzņēmuma dīkstāves apstākļos. Bezdarbnieka riskam pakļautos, pašlaik nodarbinātos cilvēkus apmācīs, lietojot apmācības kupona metodi (nauda seko cilvēkam), apmācību laikā piešķirot Ls 70 stipendiju. Šo pakalpojumu varēs izmantot darbi-

Administratīvajā komisijā

6. jūlijā pirmajā sēdē pulcējās novada jaunā administratīvā komisija — Dace Bergmane, Daina Dēvita, Aigars Kehers, Edgars Millers, Vitālijs Nazarovs, Dzintars Ozols un Smaida Šnikvalde — un izskatīja 2 jautājumus. Ar balsu vairākumu par Administratīvās komisijas

priekšsēdētājas amata kandidāti apstiprināšanai novada domei ieteica Smaidu Šnikvaldi.

Nolēma izstrādāt novada domes Administratīvās komisijas nolikumu un to iesniegt domei apstiprināšanai.

Administratīvā komisija 4. au-

nieki, kuru noteiktais darba laiks uzņēmumos nepārsniegs 20 stundas nedēļā, savukārt tas iepriekš samazināts ekonomiskās krīzes dēļ. Pasākums ir vērst uz noteikta cilvēka individuālā bezdarba riska samazināšanu, nevis uzņēmuma atbalstu. Darba devējam dos iespēju pamatot, kādēļ konkrētā darbinieka darba vieta ir uzskatāma par ilgtspējīgu un kādā veidā noteiktās apmācības samazinās darbinieka bezdarbnieka risku un palielinās viņa darba ražīgumu. Mācību kupona summa būs no 300 līdz 500 latiem atkarībā no izvēlētas apmācības programmas. Mācību maksimālais ilgums — līdz 6 mēnešiem.

No 1. septembra sadarbībā ar

gusta sēdē Nr. 1 izskatīja 3 administratīvā pārkāpuma lietas, no tām: 1 administratīvā pārkāpuma protokolu sastādījusi Talsu rajona policijas pārvalde — par speciālo dienestu apzināti nepatiesu izsaukšanu (Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa — LAPK — 202. p.); 1 protokolu sastādījusi Pilsotības un migrācijas lietu pārvalde — par nolaidīgu pases glabāša-

Sarkano krustu Dundagas novadā sāks dalīt pārtikas pakas trūcīgām ģimenēm, kurām ir piešķirts trūcīgās ģimenes statuss. Trūcīgajām ģimenēm, līdzīgi ņemot izziņu par trūcīgās ģimenes statusu, pēc pakām griezties: Dundagas pagastā — Dundagas Sociālajā dienestā, Kolka pagastā — Kolka pagasta pārvaldē.

Sociālais dienests no septembra otrās puses atradīsies Talsu ielā 7 (bērnudārza telpās). Par konkrētu pārcelšanās laiku ziņosim. Pagaidām saziņai mobilie tālruni: Ineta Mauriņai 29329742, Dacei Bergmanei 29398210.

Ineta Mauriņa,
Sociālā dienesta vadītāja

nu — pazaudēšanu (LAPK 187. p. 2. d.); 1 protokolu sastādījis Rojas apvienotās būvvaldes būvinspektors — par būves patvaļīgu būvniecību (LAPK 152. p. 2. d.).

Atvainojamies lasītājiem par kļūdu iepriekšējā avīzē: pēdējā Dundagas pagasta padomes Administratīvās komisijas sēde notika nevis 16. jūlijā, bet gan **16. jūnijā**.

Sekretāre Dace Kurpniece

tienos un šautriņu mešanā, rezultātus apkopoja Sandra Kokoreviča un Liene Grīnberga. Paldies Sandrai, kas bija arī padomājusi, lai sacensību garu izjustu bērni, metot aplus mērķi un ar kamoliem gāžot skārdeņu torņus.

Par visu svētku norisi paldies pienākas daudziem — novada domei, Arnim Nepartam, Guntim Pirvitam, Aivaram Reinfeldam, Jānim Zīlem, Arvim Beņislavskim, Dairim Driksnam, Jurim Kajakam, Hansam Herbstam, Ivo Kaleram, par padomu un atbalstu — Dainim Derkevicam, Dundagas jauniešiem — Mārim Nepartam, Jānim Zadiņam, Mādam Burnevicam, Matīsam Jān-

bergam, Raimondam Lugēpinam, Klāvam Cirvelim, Aldim Avotiņam, Dāvim Meirim un īpaši I. Kaleram par volejbola laukuma atjaunošanu un *Lāču kroga* apkārtnes sapošanu.

Par omulību volejbuma noslēgumā rūpējās muzikanti Juris Kajs, Gints un Ģirts Jānbergi, Georgs Ignatjevs, kā arī Normunds Einštāls, Inita Rozenberga un Herta Pekmane no *Jūras sapņiem*.

Ikviens *Lāču kroga* viesis varēja nobaudīt jau ierasto Pāces zivju zupu. Par šo iespēju paldies Arnim Nepartam, Rudītei Celai, Guntai Aserei, Arnim Ozoliņam un G. Pirvitam!

Irina Jānberga, Gundegas Lapiņas foto

dons Zumbergs.

Muzikālu sveicienu visiem dalībniekiem bija sagatavojuši Daces Šmites vadītais Dundagas vidusskolas jauniešu ansamblis un Dundagas Mākslas un mūzikas skolas audzēkņi Dzintars Pētersons un Luīze Čaunāne.

Noslēgumā klātesošie pieņēma 1991. gada barikāžu dalībnieku — Piemiņas zīmes saņēmēju Dundagas novadā — rezolūciju: «Mēs kategoriski un vienprātīgi atbalstām 23. VIII pasludināšanu par Eiropas mēroga staļinisma un nacisma upuru atceres dienu un Eiropas Parlamenta šī gada aprīļa rezolūciju, kurā bija pausts, ka Eiropa neklūs vienota, līdz nacisma un komunisma režīmus neatzīs par vienādi noziedzīgiem. 1939. gada 23. augusta Molotova-Ribentropa

Sarauj, Dundaga!

Pāces kauss

25. VII Pāces *Lāču krogā* Dundagas novada domes priekšsēdētājs Aldons Zumbergs atklāja volejbola sacensības, kas notika jau 16. reizi.

Piedalījās 13 komandas, 5 — no mūsu novada. Tālākie viesi bija no Rīgas un Mārupes. Uzvarēja mājinieki — *Pāce* (Kaiva Židava, Una Sila, Aivars Pekmans, Ivo Kalers, Valdis Lesiņš, Aivars Maksimovs, Gints Jānbergs). Otrie palika mārupieši, trešie — rīdzinieki.

Skatītāju balvu kā labākie volejbolisti saņēma U. Sila un Kristaps Punculis no Mārupes. Par volejbuma raitu norisi gādāja sacensību galvenā tiesnese Gundega Lapiņa. Spēļu starpbrīžos gan skatītāji, gan sportisti varēja pārbaudīt prasmi un precizitāti basketbola soda me-

Piemiņas zīmes barikāžu dalībniekiem

14. VIII pilī uz 1991. gada barikāžu dalībnieka Piemiņas zīmes pasniegšanas pasākumu bija aicināti ierasties 72 dalībnieki.

Iesākumā Dundagas Kultūras centra vadītāja Smaida Šnikvalde sveica visus barikāžu dalībniekus, ģimenes locekļus (daudziem līdzī bija ieradušies viņu tuvinieki) un pārējos klātesošos, uzsverot, ka valsts ir novērtējusi viņu lomu mūsu valstij tik svarīgajā laikā.

Uz skatuves ziedu ugunsurs vedināja katru atcerēties 1991. gada janvāri, paša pārdzīvojumu spektru — gan dusmu, šaubu, neticības, baiļu dzirkstis, gan ticības, cerības, mīlestības un drosmes krāsas.

Piemiņas zīmju pasniegšana bija uzticēta 1991. gada barikāžu dalībnieku Piemiņas zīmes valdes locek-

lei Marinai Kosteņeckai. Rakstniece bija ļoti aizkustināta par atbildīgo uzdevumu — pasniegt valsts apbalvojumus cilvēkiem, kuru vārdi ir ierakstīti Latvijas vēsturē. Viņa pakavējās atmiņās par notikumiem pirms 18 gadiem, pārdzīvojumiem un izteica cerību, ka šodienas jaunatne spēš nosargāt iegūto brīvību, spēš pastāvēt par Latviju.

Kā pirmā apbalvojumu saņēma Baiba Ansberga, pēc tam — daudzi citi. Septiņiem dalībniekiem apbalvojumus piešķīra pēc nāves, — tos saņēma viņu ģimenes locekļi.

Klātesošos sveica arī Dundagas novada domes priekšsēdētājs Al-

Sāk rakt!

Beidzot sākušies redzamie darbi projektā *Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Dundagā*. Firma *Ostas celtnieks* ir saskaņojusi visu nepieciešamo tehnisko dokumentāciju, lai uzsāktu darbus būvdarbu līgumam *Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu rekonstrukcija un izbūve Dundagā un Jaundundagā*. 17. VIII uzsākta ūdensvada un kanalizācijas tīklu izbūve Dundagā četros ielu posmos: Smilgu, Meža, Brīvības un Raiņa ielā. Augusta beigās rakšanas darbi varētu sākties arī Jaundundagā. Lūdzam dundadzniekus paciest īslaicīgās neērtības rakšanas laikā. Ja rodas kādas domstarpības vai jautājumi par būvdarbiem, individuālo māju īpašniekus lūdzam jautāt SIA *Ziemeļkurzeme* vai pa tālruni 29419195 vai 26452551.

Guntis Kārklevalks

A/s «Latvijas valsts meži» struktūrvienības «LVM Mežs» Ziemeļkurzemes pašsaimniecība aicina pievienoties sevī komandai **SĒTNIEKU**

(ar darba vietu Upes iela 4, Dundaga, Dundagas novads).
Pieteikumus, CV un rekomendācijas iesniegt personīgi **Upes ielā 4, Dundagā, LV-3270**, sūtīt pa pastu vai faksu 63237825 **līdz š.g. 4. septembrim plkst. 17.00**.
Kontaktpersona:
izpilddirektors A. Felts,
tel. 63237824, mob. 29183090.

Gleznosana Ķurbes Līdumkalnos visu vecumu interesentiem.
Pensionāriem, skolēniem, invalīdiem un grupām atlaides. Tel. 29567279.

Frontālā iekrāvēja-ekskavatora pakalpojumi.
Tel. 26668865.

Iepriekšējā avīzē uzdoto mīklu par 6 māsām atminēja Daiga Muželovska. Atminējums: 1915.–1918. gadā ražotās šaursliežu lokomotīves (viena Brīvdabas muzejā Rīgā, stieplu būrī, otra Ventspils Brīvdabas muzejā). Balvā t-kreklis ar mazzārnīša attēlu.

Zenta Egle (1934)
Leonīds Protaševics (1946)
Haralds Ingevcics (1929)
Jūlija Gerharde (1921)

«Dundadznieks» Nr. 8 (89)
2009. gada augusts.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērzkalsns, Sandra Dadze, Baiba Dūda, Uldis Katlaps, Velta Metene, Aivars Miška, Smaida Šnikvalde, Aldons Zumbergs.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 500 eks.
Internetā: www.dundaga.lv/avize